

فکري جگره

مؤلف : يحيى محمد الياس

ژباړونكى : مولوي عبدالهادي حماد

بسم الله الرحمن الرحيم

دمؤلف وړاندوينا

ثنا او ستاينه دى خاص خداى ﷺ لره چى ژوند او مرگ ئى پيدا كړى دى تر څو خپل بندگان وازموئى چى څوك سپيڅلى او نيك كړنى تر سره كوى، سپيڅلى ذات دى هرڅه چى كوى دپوښتنى څوك ئى نسته داسى ذات دى چى نوروته وركړه وركوى بيا پوښتنه ځنى كوى. صلوٰة او سلام دى پر سپيڅلى پيغمبر (محمد بن عبدالله) دى همدا ډول دى دده پر يارانو وى چى په وفاسره ئى پرده باندې ايمان راوړى دى او دژوندى تر پايه پورى ئى دده ملگرتيا ساتلى ده كوم نور چى پر ده نازل سوى دى دوى دخپلى لارى ډيوه گرځولى دى ريښتنى او پرهيزگاران دى.

اما بعد... هر څومره چى بشريت دجنگ په ډگر كښى دجگړيزو سلاوو ودانونكو او راكښونكو سلاوو په زيږد كى مخ په وده دى په همدغه پيمانه فكرى جگړه هم ديوى وړانونكى، بنسټ غورځونكى او په اسلامى ټولنه پورى نښتى جگړى په څير وى. بنائى اغيزى دى تر نظامى جگړى بدتره او كښونكى وى. پر اسلامى نړى باندې دلويديځ دټولوناورولتو ماتى ولويديځى صليبانو ته ددى لاره پرانستل چى پر اسلام او مسلمانانو باندې فكرى جگړه پيل كړى. ددى ځلى دنوو وسائلو او نوو تگ لارو سره مل وډگر ته راوتلى دى تر دلزى ستړيا او لږ تاوان په وړلو سره سترگى برياوى ترگوتو

فكرى جگړه

کری. نو له همدی ځای څخه اسلامی پوهنځیانی او استیتونه پردې سلا سوه چی دلویدییځ دبوگونونکی او ناوړه دبنمنی څخه دمحصلینو او متعلمینو په پوهاوی په موخه یو بل مضمون دفکری جگړی په نامه په تعلیمی تیراژ کی راننه باسی. ناتوانه بنده چی دنوموړی مضمون دابوحنیفه پوهنځی کی ددرو سمسترو په اوږدو کی درس کری نو ددی احساس می وکړی چی دمحصلینو لپاره دفکری جگړی تعلیمی کتاب دزیاتو او سختو عباراتو له امله ډیر سخت دی په عین حال کی دپخوا په څیر دنوموړی کتاب څخه دمحصلینو شکایت راتلل نوی ویناوی او څیرنی پر دی راچاپیره وی چی باید ددی کتاب پر ځای یوبل کتاب درس دی چی دلغت او فرهنگ له مخی دشاگردانو سره برابر وی او په بیل فصلونو کی موضوعات په منظم ډول او ډل سوی وی مگر ددی پوښتنی عملی جواب زما پر اوږو راو لویدی تر څو داسی کتاب ولیکم چی دداسی عناصر لرونکی چی مخگی کتابه نه درلودل دمثال په ډول لاندی عناصر: دوس تر بریده داصلی او بنسټیزه موضوعاتو روښانتیا، دتعلیمی نصاب سره برابر دتعلیمی موضوعاتو برابرول، دمحصلینو دتوان سره برابر اسانه او سلیس متن جوړول منځ لاری دافراط په اوږدوالی کی او دتفریط په لنډ والی کی چی دلپری پایله فکری دروند تیا ده او ددویم پایله نیمگړتیا ده دالله ﷺ په مرسته می دموضوعاتو او مطالبو تر نظرتیروول پیل کړه وروسته می دپورتنی ځانگړتیاوو په نظر کی نیولو سره دکتاب نظم او ترتیب پیل کری همدا ډول می کتاب پر درسی واحدونو بانندی وویشی تر څو دشاگردانو

په پوهه کی اسانتیا رامنځ ته سی. تر بشپړتیا وروسته می غوښتل چی دامام ابوحنیفه پوهنځی دمحترم اداری مقام څخه مننه وکړه چی زما پرکسه نیک نظر او اعتماد وکړی همدا ډول دپوهنځی دتربییوی بخش وسؤل دروند استاذ بوفیصل زیاته همکاری چی دکتاب په اصلاح کی ئی زیات حمتونه وگالل او دکتاب په نظم او ترتیب کی ئی گتوری مشوری وړاندی کړی او په چاب کی ئی هم ونډه واخیستل هیڅ وخت به ئی دیاده ونه باسملله دی دوی ټولو ته جزیل اجر ورکړی او الله بی حساب له لورینی پری نازلی کړی. دالله څخه سوال کوم چی زما دغه دناتوانی عمل دخپلی رضا په خواکبسی کبسیږدی، او صدقه جاریی په څیری وگرځوی او داسی عمل ئی وگرځوی چی خلگ گټه تری واخلی، ثواب ئی زما دمړینی وروسته دوامداره سی، او دقبر دیوی ریدونکی، او وحشت ناکه حالت کی دی ئی مینه لرونکی عمل وگرځوی، الله دی ددی عمل په واسطه زما مور او پلار او استاذانو ته بخښنه ورکړی بیشکه څښتن تعالی دیواځنی دهیلو او امیدو سرچینه ده. ای خدایه! ما پرتا توکل کړی دی او تاته می رجوع ده. وصلی الله تعالی علی خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین.

یحیی محمد الباس. سه شنبه ۱۴۱۴/۶/۱۷ هـ.ق.

فکری جگړه

ډاکټر جميل مصري د فکري جگړې په اړه وائي: اروپائيانو چې کله د اسلامي دنظامي جگړې په وړاندي ماته و خوره او د سلاح الدين ايوبی او نورو واکنانو ضربي و خورې نو نوي د افکر ورته پيدا سو چې د مسلمانانو پر دين او فرهنگ باندي يرغل گټور او ښه پايله لرونکی دی نو له همدی امله ئی خپله د ښمنی غشی ئی د اسلامي مفکورو او فرهنگ پر لوري وتوغاوی. په اسلامي هیوادو کی ئی په دخپلو اهدافو د ترلاسه کولو په موخه او پر اسلامي نړی باندي د برلاسی په موخه ئی اسلامي عنعنات او فرهنگ تر برید لاندي راوستل او اسلامي اثار ئی به اروپائی ژبو وژباړل همدغی رویی ته فکري جگړه ویل کیږی. په په لنډ عبارت فکري جگړه دلویدیخ دهغه غیر نظامي رویو څخه عبارت ده چې د اسلامي ارزښتونه د منځه وړلو، مسلمانانو د اسلامي تمسک څخه دلیری کولو د اسلامي ایدولوژی او اسلامي فکر څخه د مسلمة امت دخلاصولو لپاره کارول کیږی. استاذ محمد فطب د فکري جگړې په اړه وائي: د فکري جگړې منظور د غیر نظامي وسائلو آلاتو څخه دی چې د ښمنانو د صلیبی جگړو وروسته مسلمانانو په منځ کی ئی غوره رویی او د مسلمانانو د مذهب څخه لیری کول په راوستل، کوم څه چې په عقیده، افکارو، تقالیدو او نورو اړخونو پوری اړه لری په کارو اچول. ددغی فکري جگړې پر راوستلو پر بنسټ صلیبانو د مسلمانانو په وړاندي یو نوی تگ لاره خپله کړی ده وروسته تر دی چې دوی په ټولو مسلمانانه جگړه کی ماته و خوره. استاذ محمد قطب وائي: لمړی کس چې د بلونکی په عنوان ئی خلگ ددی

اغيز منتيا ته متوجه ڪرڻ (لوييس) دفرانسي نهم پاچا چي يو خه وخت دمسلمانانو سره دمصر دالمنصوره زندان كي بندي وو وروسته دپيسو په بدل كي خوشي سو نوموري دزندان په اوردو كي دنظامي وسائلو دمخامختيا پرته يو نوي لاره پيدا ڪره او پدي باور سو چي پر مسلمانانو باندې برلاسي دنظامي لاري شوني نه دي، بايد دمسلمانانو سره عقیده افكارو تقاليد ڪبني و جنگيږو. ڪله چي دوي دزندان خخه خوشي سو دپاريس دستنيدو وروسته ئي دملت او خپلو خلگو ته وويل: ڪه غواڙي چي مسلمانانو ته ماته ورکڙي نو دمسلمانانو سره يواځي په او سپنيزه اسلحو مه جنگيږي ځکه دمسلمانانو په وړاندي مو په جگړو كي ماته خوږلي ده نو دمسلمانانو په مهمه ساتنځاي كي و جنگيږي چي دعقيدې خخه عبارت ده. (تاسو ڪولاي سي په عقيدوي او مذهبي دودو كي پر دوي برلاسي سي.)

د فکري جگړي تاريخ

دڅښتن تعاليٰ ﷺ رضا او مشيت دي چي حق تل دباطل په وړاندي په ڪشمکش او دوامداره چلو كي واقع وي تر څو الله ﷻ لويه محکه او هغه خه چي پکبني دي وحق ته به ميراث ورکوي. او دحق ريښتني مرستيالان ئي دحق په دفاع او

ساتنه کی بی پاملرنی نه دی پری ایبسی لکه چی دباطل ملاتړونکی او غوښتونکی د حق په مقابل کی دچلو او مکر څخه یو آن هم نه کښینی (الله جل جلاله) فرمائی: **ولا يزالون یقاتلونکم حتی یردوکم عن دینکم ان استطاعوا ط.** ژباړه: تل به دوی ستاسو سره جنگیږی تر داسی بریده چی تاسو دخپله دینه واری کی وتوانیږی. لکه څرنگه چی دمعانیو علماء وائی: **دالله ﷺ** په قول کی **د (لا يزالون)** او **د (یقاتلونکم)** لفظه مضارع دی او مضارع تجدد استمراری افاده کوی. نو په دی معنی ددښمنانو چل او تگی داسلام په وړاندی دډیره پخوا څخه راپیل ده. او وړاندی والی ئی ددی دین د وړاندی والی په اندازه دی په کلی ډول ترڅو چی مسلمانان پر خپله عقیده ټینگ ولاړ وی بنائی دوی خپلو کړونو ته ادامه مورکړی خو دځان او وخت د بدلون په صورت کی دخپلی هم ږغی په موخه بنائی پر خپلی تگ لاری تجدید نظر وکړی. نو ددی خبری پر بنسټ باندی دفکری جگړی تاریخ داسلام دسپیڅلی دین دپیل څخه په یوه وخت داپیل دی. یعنی حق دپیل څخه مرستیالان او پیروان درلودل او په مقابل کی ئی ورسره جوخت باطل هم مرسته کونکی او پیروان درلودل. ریښتیادی، قرآن کریم وموږ ته دآدم **عليه السلام** داستان چی شیطان ددوستی په پوښ کی ځان ناصح ورته ښکاره کړی او دچل لپاره ئی قسم ورته یادکړی په دی ډول حکایت کوی: **وقاسمها انی لکما لمن الناصحین ط ژباړه: ددوی دواړو (یعنی آدم **عليه السلام** او حوا) ته ئی قسم واخیست چی بی شکه زه تاسو ته نصیحت کونکی یم. دغه موضوع په دغه جگړه یو ډول چټله ده چی په مرموزانه او تیر**

ایستونکی ډول طرحه سوی ده چی وروسته تر یوه وخته دخرگندتیا سره ئی پیغام یو ځای سو. دمحمد ﷺ دامت په تاریخ کی ډیر داستانونه او پینښی سته چی دپینښیدو سره یوځای سوی دی مگر ددغه حوادثو او جگړو په لړ کی هیڅ نه دی توانیدلی چی ددوی په فکرولر بدلون رامنځته کړی. دکعب بن مالک ﷺ داستان چی تبوک په غزا کی ددرو مخورو کسانو څخه وو، توبه ئی تریو وخته ځنډیدلی وه تر داسی بریده چی محکی خپل پراخوالی پری راتنگ کړی وو رسول الله ﷺ پریکون ورسره کړی وو، دغسان پاچا لیک ورته راستولی وو چی ده ته به بلنه پکښی ورکړل سوی چی ددنیای مقام او منزلت په خاطر وپاچته مخه کړی. زمور د موضوع بڼه ثبوت دی. په هر حال دادستان به خپله کعب بن مالک څخه واورو چی خپل ئی راوی هم دی ترڅو وینو چی ددی مخورو صحابی دمادی شیانو او منصب په وړاندی څهه عکس العمل وو؟ ((..... یوه ورځ چی دمدیني په بازار کی روان وم چی نابره دنبطی قوم یو سپری چی دخوراکی توکو درانیولو په موخه دمدیني بازار ته راغلی وو دخلگو څخه ئی وپوښتل: کعب بن مالک څوک دی؟ خلگو زما لوری ته اشاره وکړه او زه ئی ورته په نښه کړم تر داسی بریده چی دغه سپری زمالوری ته راغلی او دغسان پاچا لیک ئی رابنکاره کړی په لیک کی لیکي وه: اما بعد: خبر سوی یم چی ستادوست او ملگری دخدای رسول ﷺ ستا سره جفا کړی ده او حال دا چی الله ﷻ ته رسوا او پایمال کړی نه ئی راسه زما سره یوځای سه. ماچی دالیک ولوستی پوه سوم چی دا هم یوه ازموینه نوله همدی

امله می په بل وورکی وسواخی. یوه بله کسئله چی در رسول الله ﷺ په سپیڅلی عصر او داصحابو کرامو په عصر کی دفکری جگړی یوه نمونه ده هغه داستان دی چی سبب دنزول ئی دالله ﷺ فرمان په سورة آل عمران کی دی. یاهاالذین امنوا ان تطیعوا فریقاً من الذین او تواکلتاب یردوکم بعدایمانکم کافرین ط. ژباړه: اې هغه کسانو چی ایمان مو راوړی دی که ستاسو څخه یو دوله دهغه کسانو پیروی وکړی چی کتاب ورکړل سوی دی تاسو به کفر ته واوړی وروسته تردی چی تاسو ایمان راوړی دی څه هم ددغه آیات دنزول لپاره یو شمیر اسباب بنودل سوی دی خو دټولو اسبابو پر دی نقطه اتفاق دی چی دیهودو کرغیرن راسی دفتنو دتخم کرلو په موخه، دجنگونو او اختلافاتو واورته لمن وهل داخل وه او یوه بریده په خپل شوم پلان کی بریالی هم وه، وروسته سپیڅلی پیغمبر په جریان کی واقع سو او الله ﷺ بی نیازه نعمتونه ئی بیان کړه او په چابکی سره ئی دخیر وریخ چی زړونه ئی په تشویش کی غورځولی وه لیری کړه او زړونه ئی دصفائی لوری ته راوگرځول. په دی موضوع کی ډیر داستانونه سته چی دغه وړکوتی کتاب دټولو دځایولو جوگه نه دی مگر ټول داستانونه او حکایت ودی نقطی ته اشاره کوی چی مسلمانان دفجور دعوت په یرغل کی دتاریخ په اوږدو کی دداسی جگړه مخ سوی دی په هر غور چی دغه شومو تبلیغاتو ته ایښودل سوی وی نسی کولای چی پاکه موخه ترلاسه کړی. یقینی خبره ده چی داسلام سپیڅلتیا، ټینگ ایمان، ثابت یقین او دالله ﷺ ولوری ته ریښتنی توجه دده ناوړه کرغیرونو پلانونه

ددوی مخه نیسی او ده هغه خپرونو پر مخ د بطلان لیکه کشوی چی خبری سوی دی. خو په تاسف سره باید ووايم چی په ورستیو وختو کی دخلگو ایمان کمزوری سوی دی او د دنیا ولورته ئی مخه کړی ده دعزت او قدرت اسباب ئی دهیری په گتگو کی اچولی دی معیارونه او وزنونه ددی په آند یوی او بلی خواته گرځیدلی دی او ددوی په آند نیولو سرچینی زیاتی سوی دی نو په داسی حالت کی کیدلای سی چی نوموړی جگړی د بنو پایلو سره خپل ماموریت ترسره کړی. او خپل موخه په مدبرانه ډول سره لاس ته راوړی لند خبره داده چی دفکری جگړی ددی دعوت د عمر په برابر قدامت لری. مگر داخبرو پیرو او نهمی پیری پرته نه دی توانیدلی چی هیڅ ډول لاس ته راوړنی دی ئی تر لاسه کړی او نه ئی په یوه دوره کی د دورو خپل شوم ارمانونه پوره سوی دی. لکه چی وویل سوه ددوی د جگړو په بریالیتوب یواځی په اخیرو پیرو کبسی دمسلمانانو دکمزوری ایمان، داسلامی مفاهیمو گډوالی او دتیتوالی بیلی سرچینی بالاخره واسلام ته دلویی ناپوهی نسبت او ددوست او دبنمن ترمنځ په نه توپیر کبسی نغبنستی دی. او دهمدی لاری تریوی اندازی پوری بریالی سوی دی.

د فکری جگړی سلاوی

ددی جگړی سلاوی دلنیو وژونکی وسلی، بمونه راکتونه، موشکان، مخ په وده طیاری او ماډرن توپونه نه دی بلکی ددی جگړی وسلی تر پورتنی

سلاو و بدتری دی او پنست غورخونکی دی فکر کوم چی دغه سلاوی داسلام
 ضد او غیر انسانی فکرونه خپرول دی، ددوی دجگری سلا د شك او
 تردرپیدا کول دی په دینی تعلیماتو کی، په اسلامی ټولنه کی د بنمن او بی
 باوری شیندل دی. یقینی خبری ده چی دداسی سلاوی دی چی ډیر خلگ نه
 دی ورته متوجه.

د فکری جگری ځانگړتیاوی

ددغه فکری جگری د ځانگړتیاوو څخه شمولیت او ډډوالی دی. داسی
 چپکونکی او نیونکی جگره ده چی په یوه یاسو صحنو پوری خاص نه ده
 بلکی دانسانی ژوند ټولی صحنی تر برید لاندی راولی. او داسی نور ناخوښی
 انجنری پر ځای پریردی چی په مسلحانه جگره کی تر سترگو کیږی نوله
 همدی امله بی څه نه دی چی الله ﷺ داسی کسان په سختی سره محکوم کړی
 دی او بدو نومونو سره ئی یاد کړی دی لکه: شیاطین، ناپوهان، لوی
 مجرمان، کفر بلونکی او دزړه ناروغان همدا ډول دغه جگره او ددغه جگری
 بدی پایلی فتنی، کبر، غرور، خودبینی او بده پیژندنه زیږوی. او ناوړه
 پیغامونه بی دتوری پر اغیوزو او وژنی بد دی لکه چی الله ﷺ فرمائی: الفتنه
 اشد من القتل. ژباړه: فتنه اچول تر وژنی زیاته سخته (بده ده) ده.

د فكري جگړې شعار

د فكري جگړې مشران او متوليان د خلكو د تير ايستولو او د فكرونو د غولولو لپاره داسې شعارونه په كار اچوي: وده، تمدن اصلاح او غوښتنه، د پوهنيز بنسكيلاك په وړاندې مقاومت، د بيان او نظر ازادې، د تيرو خرگندتياوو او پديدو په وړاندې پاڅون او داسې نور. مگر دغه ټوله شعارونه د حقيقت څخه خالي دي ددوي دغه شعارونه يواځې چې وده، ازادې او صلحه نه راوړي بلكې بې عدالتې، زورزياتې او استشمار منځ ته راوړي.

د فكري جگړې خطر او د مبلغ لپاره ئې د يرغل اهميت

فكري جگړه په څو مرتبو تر نظامي جگړې خطرناکه ده ځکه نظامي جگړه ټولو ته يعنې پوه او ناپوه، لوی او کوچنی ته روښانه ده او ټوله په يوه سلا د دفاع په موخه د ښار پاکی او د خلكو خلاصون د جگړې د تاوانو څخه كړنې ترسره كوي د اكار ډير اسانه دي. او فكري جگړه په پټ طرحه كيږي دلږو خلكو پرته ئې څوك نه وينی تر هغه وخته چې ژورې اغيزې او منفي اثرات ئې نوي ښكاره سوي څوك نه ورته متوجه كيږي. بلي: پر ځای خبره ده چې ووايم چې فكري جگړه زياته خطرناکه تر نظامي جگړې او بنسكيلاك ده. څه دي چې

دا جگړه دمخکې مخ نه تهدیدوی بلکې عقل تهدیدوی. دیوه لښکر سره نه مخامخ کیږي بلکې دیوه ملت سره مخ کیږي جغرافیایي مساحت تر خپل گورت لاندې نه راوړي بلکې فرهنگ تر خپل گورت لاندې راوړي. دیوه ځانگړي پایگاه او موقیعت سره نه جنگیږي بلکې شخصیت تر نښې لاندې راوړي. یو شاه (کوهی) ته زهر نه اچوي بلکې ښارونه او عقلمونه مسموم گرځوي. الات او حروف نه خرابوي بلکې عقیده او ثقافت له منځه وړي نو له همدې امله دغه جگړه ډیره مشکلله او ژوره جگړه ده. ددغه جگړې په وړاندې مقاومت او دفعه ئې تر رغنده بې له دریدو لټون، ما هرانو خپرونو خپرول او ټینګ تنظیم غواړي. کله فکري جگړه دوامه خپرونه لري نو هر اړخیزه یرغل دمبلغ لپاره داهمیتته ډک رول لري ځکه مبلغ دامت مسلمة ستوری دی او دامت لپاره یو محکوم حیثیت لري. چي امت ئې دهمایت سره پناه تر لاسه کولای سی نو دغه مبلغ ته اړینه ده چي ددغه جگړې په اړه کافی معلومات تر لاسه کړي. او ددوی دټولو پلانونو، خپرونو او چلونو څخه چي ددی امت لپاره چنل کیږي ځان خبر کړي پدی ترتیب کولای سی چي په ښه توگه خلگوته ددین ښه پوهه ورکړي او ددوی دافسانوی شرو څخه ئې وژغوري او دشیطانونو ددامونو او کمینو څخه ئې وساتي چي ددعوت په لاره کښي ایښودل سوی دی. الله ﷻ فرمائی: قل هذه سبيلي ادعوا الى الله على بصيرة انا ومن اتبعني وسبحان الله وما انا من المشركين ط. ژباړه: (اې رسوله ﷺ!) ووايه دغه زما او دهغو کسانو لاره ده چي زما اتباع کوي چي دالله ﷻ ولوري

ته په بصیرت او بینائی سره دعوت کوم الله پاک ﷺ دی او زه دشرک نیونکو
 خخه نه یم. (سورة كهف - ۱۰۸)

د فکری جگړې مرحلې

فکری جگړه دخپلو ارمانونو دپوره کولو او شتون پیدا کولو لپاره تر
 څلورو مرحلو تیریری او هره مرحله دورستی مرحلې لپاره تمهید او مقدمه
 وی. کیدلای سی چی دغه مرحلې په لاندینو ټکو کی خلاصه سی: الف:
 صلیبی جگړې. ب: بسکیلاک. ج: پر اسلام باندی دچینی پاڅونونو لومه.
 د: دمسیحیت دودول او دمسیحی تبلیغ لپاره دمبلغینو استخدا مول
 داسلامی دین په وړاندی. په راتلونکو پاڼو کی به ددی مرحلو بیان په تفصیل
 سره وکړو.

لمړی: صلیبی جگړې (د صلیبی جگړو تعریف)

صلیبی جگړې وهغه جگړو ته ویل کیږی چی دنصاراوو او دمذهب مشرانو
 یرغلگرو داسلام دخلا په وړاندی دصلیب په نامه بیرغونه ورپول دا جگړه ئی

له دی امله دصلیب په نامه ونومول چي غربی يرغل دارسم ونبئی چي داخپله يوه دينی جگړه ده او پر خپلو سينو به ئی دصلیب نښانی څړولی وی.

دصلیبې جگړو تاریخ

لومړی کس چي په دی جگړه کی دجگړو لپاره لاره پرانستل پاپ (سلفستردوم) وو چي په (۱۰۰۲م) کال کی کار پیل کړی. خوله نیکه مرغه دده دعوت په خپل قوم کی دقبولیت لاره نه کړه خپله نوموړی پاپ شتون په لاره کی موافق نه سو. وروسته په (۱۰۷۵م) کال پاپ (خوریفوس) خپلی پښی دفتنو پر میدان کینسوولی او بیا ئی دافکر راژوندی کړی او داشومه بلنه ئی په نوی بڼه ژوندی کړی او دخپلو خلگو دتشویقولو په موخه چي دمسلمانانو سره وجنگیږی یو کړی هم ارام نه کښیناستی. مگر دده دعوت هم دشلو کالو په پوره کیدو سره وځنډیدی په (۱۰۹۷م) کال کی ئی صلیبې يرغل گر دمسلمانانو وښاروته رانتوتل، وژنه، چورچپاول، دربدری اود ودانیوورانول ئی پیل کړه.

دغه جنگونه څنگه پای ته ورسیدل؟

دغه جگړو تقریباً دوه سوه کاله د (۴۸۹_۶۹۰) پوری دوام پیدا کړی. صلیبان په غیر انسانی شکنجو، دمسلمانانو په ډلنیزو وژنو او دمسلمانانو په

وحشیانه و ژنو ددی څخه ناتوانه سوه چی داسلام سپیڅلی دین دی دمخه څخه پوزی. مسلمانان دخپلو عقیدو او مقدساتو په دفاع کی سرسخته بریښدل په دی سپیڅلی لارکی ئی بیخی دهیڅ ډول قربانی څخه مخ نه اړوی، مسلمانانو ډیر بنکلی ځوانان داسلام ددفاع لپاره وړاندی کړل، هرکله چی به یو اسلامی واکمن دپښو وغورځیدی او دشهادت لوړ مقام ته به ورسیدی نو سمدستی به بل واکمن راپورته سو او داسلام بیرغ به ئی وریاوه او ددی سپیڅلی لاری مشری به ئی په لاس کی واخیستل ترداسی بریده چی څښتن ﷺ و اسلامی حزب ته کامله او پوره بریا ورنصیب کړه او صلیبی یرغل او شیطانی حزب ته ئی زلت او ماته ورپه برخه کړه. دصلیبانو پر ضد جهاد په رهبری کی دوتلو واکمنانو څخه (شهید نورالدین محمودزنگی ترکی) او لایق، وتلی او دلاور قهرمان (صلاح الدین ایوبی) وه او داسی نور واکمنان هم وه چی داسلامی امت لارښوونه ئی دبریاوو ولوری ته کوله او دالهی لطف په سیوری کی ئی خپل دثبات نښان بنودی ددی ناوړه یرغل په وړاندی ئی مقاومت وکړی تر څو صلیبی لښکر دمسلمانانو دلښکر دوړاندی ماته وخوړه هغه مسلمانان چی پر څښتن تعالی ﷻ ئی کامل توکل وو او دڅښتن تعالی ﷻ په دین ئی پوره منگولی لگولی وی. صلیبی لښکر په ټیټو سترگو دماتی سره ملاخپل وطن ته بیرته ستون سو دمسلمانانو دبریا درمز څخه ئی ژور عبرت ترلاسه کړی پوه سوه چی مسلمانان هرڅومره کمزوری کیږی مگر دالله دفضل په څیرو کی په عقیده بانندی دمنگولو لگولو ساتنی، یووالی، په یوه ټوټه

کیدو، داسلام په پایبندی په خپل الهی کتاب دمنگولو لگولو، دنبوی بنسټ په اتباع کولو، پر الله ﷺ باندی په توکل کولو او په ټولو هغه اسبابو او سایلو سره چی شریعت ئی لارښوونه کړی ده کامیابه کیږی. الله ﷻ فرمائی: **وردالذین بغیظهم لم ینالو خیراً وكفی الله المؤمنین القتال وكان الله قویاً عزیزاً وانزل الذین ظاهرو هم من اهل الكتاب من صیامهم وقذف فی قلوبهم الرعب فريقاً تقتلون وتاء سرون فريقاً ط.** (سورة احزاب ایه ۲۵-۲۶) ژباړه: الله ﷻ هغه کسانو له قهره او درده په ډک زړه سستنه وی چی کافران دی او هیڅ کله به خیر ته ونه رسیږی او الله ﷻ ومومنانو ته دجنگ په ډگر کی بریا او کامیابی ورنصیب کوی الله ﷻ زیات قدرت لرونکی او غالب دی الله ﷻ یوه ډله دکافرانو څخه (چی مشرکان) ئی مرسته کوی دخپلو محکمو کلاوو څخه راغورځوی او په زړه کی ئی ویره وراچوی یوه ډله به وژل کیږی او یوه ډله به اسیران کیږی.

دصلیبانو جنایتکاره کړنی

کله چی صلیبانو خپل وحشیانه یرغل پر (۱۵) د جولائی د (۱۰۹۹م) چی د (۴۹۳هـ) سره سمون پر بیت المقدس باندی ترسره کړی تر اویازرو زیات بیگانه مسلمانان ئی ذبحه کړه بالاخره ددوی دناوړه کړونو په لړ کی (۱۰۰۰۰۰) بیگانه مسلمانان ووژل سوه. دمسیحی راهبانو څخه (روبرت) په قدس کی دصلیبی قتل گاهو په اړه لیکي: خلگ د بازار په کڅو او جادو کی

دانوتل او دخپلو غرايزو داشباع په موخه دمسلمانانو پر کورو يرغل وکړی، کوچنيان، ځوانان، سپين ږيري او بښځی ئی ذبحه(حلال) کړه او توتپه توتپه ئی کړه ډير خلگ ئی ددار په تناو وځړول او اعدام ئی کړل.

د صلیبی جگړو موخې

صلیبی روحانیانو صلیبی جگړو ته سترگی په لاره وه او د ټول موخو د شتون لپاره ئی هڅی کولی چی په لاندی لیکو کی ئی خلاصه کوم: (۱) دمسیحیت دین خپراوي د اسلام پرځای ئی درول او دمسلمانانو هڅول دعیسویت دولوری ته. (۲) دمسلمانانو څخه خپل غچ اخیستل ددوی په خپلو ښارو کی ورسره جنگیدلی وه په پایله کی پر دوی باندي دبرلاسی په صورت کی ئی دمديترانه بحر ئی په اسلامی بحیره سره بدل کړی او دفرانسی ترجنوبی برخو ئی پرمختگ کړی وو. (۳) دمسلمانانو څخه غچ اخیستل چی دوی ئی دخپلو ښارو څخه ایستلی وه. (۴) داندلس بیا ردول چی مسلمانانو په (۹۲_هـ) کال کی داسلام تر رسیدو وروسته په یو ځواکمن اسلامی هیواد سره بدل کړی وو. (۵) پر اسلامی ښارونو باندي برلاسی چی دتبعی منبعو او محکنی ذخیرو څخه ئی گټه واخلي. (۶) دیهودو دزړو هیولو شتون چی دچپه کیدو غوښتونکی وو. داسلام او عیسویت ددواړو دینونو یو دئله

کښته کيدل هدف وو چي پر ټولو وسائلو باندې برلاسي چي په ژوند پوري اړه لري او درستي نري قيادت په خپله غاړه واخلي.

دوهم استعمار (colonization)

خرنگه چي مخکنی وويل سوه صلیبی يرغلگر ديقینی او پوره ماتی وروسته خپل وطن ته ستانه سوه دالله ﷺ په مرسته او دامت اسلامي دقربانی دغیزی له امله نه وتوانیده چي خپل شوم اهداف او شومی هیلې تر سره کړي مگر ددی ماتی وروسته اروپا هیڅکله ارامه نه کښینستله او خپل سلائی پر محکمه نه کښیښول بلکی دیرغل دنوو فکرو او نوتگ لارو سره مل دخپرونو په خپراوی او پر مسلمانانو باندی داجراکاری پیل کړی که څه هم داروپایانو موخی کت مټ په هغه ډول وی چي دصلیبی جگړو په بیان کی می بیان کړی مگر ددی حلی ئی په یرغل کی اقتصادی امتیازات او اهداف او دمسلمانانو دمخکو دطبعی منابعو راییستل هم شامل وه. اروپایانو هغه وخت خپل بنائست وټاکي چي ئی دوی په کامل او پوره مهارت سره درک کړی وه چي اسلامي خلافت دځینو نیمگړتیاو سره سره ویووالی او یوی ټوټی کیدو لپاره مثال بنودل کیږی. مسلمانان دپروانو په خیر تراسلامي بیرغ لاندی راخرخی او تر

دغه بيرغ لاندی دارامتيا احساس کوی. دهمدی خبری پر بنسټ باندی په خپل پوره زور او قوت سره ئی دخلافت درنگیدو هخی پیل کړی او خپل پوره زور ئی دخلافت پر رنکیدو باندی متمرکز کړی. ددوی خبیث مزدور کمال اتا تورک ئی ددی خبیثی تگ لاری لپاره مجهز کړی ترڅو دغه مهمه نقشه پر مخ بوزی. نوموړی دغه نقشه په ډیر بڼه ډول پر مخ بوتل او دخپل بادارانو درس ئی ډیر دقت سره ازاد کړی وو چی په پایله کی خلافت سقوط وکړی یووالی ضربه وخوړه اسلامی امت یو دبل سره وپاشل سو، مسلمانان پر کمزورو ډلو او هیوادونو وویشل سو. اسلامی هیوادونو چی اصل کی ئی دمقاومت او دفاع توان دلاسه ورکړی وو او سلاوی ئی دلاسه وتلی وی په همدغه وخت کی پر مسلمانانو باندی خواهشات برلاسی سوی وه، فتنی او گډوډی بنسکاره سوی وی، ناپوهی خپلی منگولی بنسختی کړی وی. په دغه وخت کی غرب ولیده چی پر اسلامی هیوادو بنسکیلاک او دطبعی منابعو دایستلو لپاره زمینه مساعده ده. غرب چی داسلامی هیوادو دبند کښلو لپاره ډیپریو پیرو خڅه پرگوتو حساب کاوه نو بڼه ئی وگڼل چی دغه هدف ترلاسه کول دنوولسمی او شلمی پیړی پرته نسی کیدلای نو له همدی امله ئی دوخت خڅه گټه واخیستل ټولو غربی هیوادو په هم رغی سره داسلامی هیوادو پرلوری حرکت راوکړی البته په دغه بنسکیلاک فرانسې او انگلستان زیاته برخه او زیات لاس درلودی. دیادونی ورده چی دتاریخ په دغه مرحله کی ددوو هیوادو پرته چی یوه ئی جزیره عرب (سعودی عرب) او دوهم ئی سربلند

ھیواد افغانستان دی نور ټول هیوادونه په بنکیلاک کی راغله. په همدی تر تیب سره ټول اسلامی هیوادو د غربیانو تر مستعمری لاندی راغلل یا ددوی په خپل منخ کی دکشمکش سیمی دگرځیدی. په لاندی جدول کی دهغه اسلامی هیوادونو نومونه یادوم چی د غرب داستعمار لاندی راغلی دی.

فرانسه: (لاندینی هیوادونه ئی تر بنکیلاک لاندی راوستلی وه)

(۱) د الجزائر بنکیلاک په کال: (۱۸۳۰ م.../۱۲۸۶ هـ). (۲) د تونس بنکیلاک په کال: (۱۸۸۱ م.../۱۲۹۹ هـ). (۳) د مراکش (المغرب) بنکیلاک: (۱۹۱۲ م.../۱۳۳ هـ). (۴) د شام (سوریې) بنکیلاک: (۱۹۲۱ م.../۱۳۳۸ هـ). (۵) د سنگال بنکیلاک په کال: (۱۸۸۲ م.../۱۳۰۰ هـ).

انگلستان: (لاندی هیوادونه ئی تر بنکیلاک لاندی راوستلی وه)

1. هندئی په کال: (۱۸۵۷ م.../۱۲۷۴ هـ) کی تر بنکیلاک لاندی راوستلی وه.
2. مصرئی په کال: (۱۸۸۲ م.../۱۳۰۰ هـ) تر بنکیلاک لاندی راوستی.
3. عراق ئی په کال: (۱۹۱۴ م.../۱۳۳۲ هـ) کی تر بنکیلاک لاندی راوستی.

4. اردون او فلسطين ئى په كال: (۱۹۱۸_م_۱۳۳۷_هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستل.
5. سوډان ئى كال: (۱۸۹۸_م_۱۳۱۶_هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستى.
6. نايجريا ئى په كال: (۱۸۵۱_م_۱۲۸۶_هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستى.
7. زنگبار ئى په كال: (۱۸۷۰_م_۱۲۸۸_هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستى.

اي ٽاليا لاندى هيوادونه تر خپل لاس لاندى راوستل

1. صومال او ارتيريا ئى په كال: (۱۸۸۷_م/۱۳۰۵_هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستل.
2. ليبيا ئى په كال: (۱۹۱۱_م/۱۳۲۹_هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستل.
- بلى: دغه ظالم استعمار يواځى د مسلمانانو پر هيوادونو باندى تسلط او د طبعى منابعو پر راكښولو باندى بسنه ونه كړه بلكى مسلمانانو په خپلو منځو جنگولو، ددوى له منځه څخه ديوالى په وړولو او ددوى د فكرونو او عقايدو په خرابولو كى ئى زياتى هڅى كولى. تر داسى بريده چى هر مقاومت ئى چپه كړى. ددغه ملتونو په تذلزل ئى خپله بقاء تضمين كړه. او دخپلو مصالحو او اهدافو لپاره ئى د بندگى توك ددغه بيچاره گانو په غاړه كى

ورواچوی. تر ٿولو غوره شی چی دلاری په پریکولو کی ئی لټه کوله او مسلمانان ئی دکفارو او استعمار پر ضد جهاد ته هڅول اسلامی روحیه وه هغه اسلامی روحیه وه چی د مسلمانانو په زړو کی یی د صلیبا نوڅخه د نفرت کښت کرلی وواو ددی د بنمن د دفاع لپاره یی مؤمنان سره یوځای کول.

داستعماروسایل

بی له شکه صلیبانو په پوره زور سره لوی لټون د مسلمانانو د زړونو څخه د اسلامی روحیې وړولو ولوری ته ځانگړی کړی وو او کوم وسائل چی ددی کار په کولو کښی ئی کار کولای سوا ی هغه تول ئی استخدام کړی وه. د صلیبانو تر ټولو مهمه وسیله چی دخپلو ارزگانو لپاره ئی په کار اچولی وه اسلامی فکرونه له منځه وړل او دهغوی وسخر کول وه داپدی معنی وو چی باید اسلام په خپل نامه او دخپلو ناضلفو اولادونو په لاس له منځه یووړل سی صلیبانو ددوی رویی انتخاب کړی وی: (۱) یو ډله خلگ ئی د اسلامی مفکورینو په نامه راوړاندی کړی وه چی ددوی په اند په اسلامی کی د اصلاح او ترقی غوښتونکی وه دی ډلی کوښښ کاوه چی استعمار ته شرعی رنگ ورگړی او داستعمار اطاعت دمقاومت پرته واجب اعلان کړی دا دلیل به ئی وایه چی استعمار اوسنی واکمن د مسلمانانو دی او داو لوالامه اطاعت واجب

دی. (۲) دمسلمانانو په منځ کی ئی ومذهبی اختلافاتو ته لمن وهل چی ددی اقدام تر شا ئی هدف داؤ چی مسلمانانو ترمنځ اتفاق ورك سی او په منځ کی ئی چاگونه پیدا سی او دمسلمانانو په منځ کی ئی ددوی دکمزوری کولو په موخه هر ډول اتفاق له منځه وړی په تکرار سره ذکر سوه چی دصلیبانو دغه کار ډیر خطرناک دی او اوس هم روان دی همدغه لامل دی چی یو احساساتی ډله ددین دمدافغانو په بڼه راپورته سوی دی مگر دغه ډولی په کلی ډول دفکری لحاظ څخه هضم کړی دی چی په اعمالو ئی فعل کړی دی باید دغه ډلو دهمدی خبری پر بنسټ اسلامی زده کړی دخپلو فکرونو په شکله په پوره ډول جوړ کړی او معاصر وخت او دژوند پر وده ئی ښکاره کړی چی داسلامی ثابتو اصول څخه جوړوی او داسلام په نه بدلیدونکو اصولو باندی ولاړوی. حاصل داچی صلیبانو دفکری جگړو کشمکش دمسلمانانو په منځ کی پیدا کړی چی پر بنسټ ئی دوی ډلی په کار واچولی یوی ډلی دفکری جگړی په مټ په روڼ آند و او تعلیم یا فته خلگو باندی کارکاوه بلی ډلی دزور او مجاهدت په مټ کار کاوه. په دی ډول په سلهاوو زره غمونه پر اسلامی امت باندی راغلل او پر یو ناروغ جسد باندی ئی سخته ضربه راوستل چی دبدنه مرغه تر اوسه پوری دغه دبیلتون کړښه او سوؤ تفاهم ددغه دوو ډلو تر منځ تر اوسه پوری سته. هیله مند یم چی الله ﷻ ودی ملت دتعهد او مسؤلیت پیژندنی او واقعیعت درک کولو پوهه ورکړی ترڅو ددښمن ټولی لومی او

د سیسی یو په بل پسی داوبو دکرنی په خیر سی او د مسلمانانو ترمنځ
فکری او جغرافیائی یوالی بیا راژوندی سی.

دریم استشرق (Orientalism)

داستشرق لفظ د شرق څخه جوړ دی داروپایانو په آند موخه د شرق څخه ټولی
هغه سیمی دی چی دمدیترانی په ختیځ کی موقیعت لری یا ټولی هغه سیمی
دی چی داروپا په براعظم (لویه وچه) کی داخلی نه دی مگر په استلاح کی:
دغریبانو دهغه تحقیقاتو او یرغلونو څخه عبارت دی چی داسلامی ختیځ
د فرهنگ، دین، ژبی او عاداتو په وړاندی ئی پرمخ بیائی.

مستشرقان

مستشرقان هغه غربی پوهان دی چی دصلیبت کرغیرنه کینه او رخه ئی
داسلامی ختیځ دعلومو، فرهنگ او عاداتو په وړاندی دیرغل او تحقیق په
لوری خلاصه کړی ده، وروسته بیا داسلام دبدنامه کولو، حقایقو دپوټولو او
داسلامی نښو په خاموشولو، داسلام په وړاندی دمسائلو په لیکلو او هرڅه
چی ورسره اړه لری راپورته سوی دی او خیرنی کوی چی څنگه خپل هدف ته

ورسيري لکه څرنگه چي دغه څيړونگي په بيلو ډلو او نښتي دي نو همدا ډول ئي موخي هم سره بيل دي په هر ډول ددي ټولو عمر مي هدف پوري چي داسلام دلمنځه وړولو څخه عبارت دي او دمسلمانانو دخپلو عقيدو څخه دگرځولو او ددوي وعقيدو ته د وراوښتلو څخه عبارت دي ديا دوني وړده چي دنصاراوو مشترکان نصرانيت دخپرو لو مبلغينو ته خدمت کوي او يهودي مستشرقان دخپلو موخو دشتون او ديهوديت دهيلو لپاره فعاليت کوي ملحه او کمونيست مستشرقان غواړي چي اکار خپور کړي او دڅښتن تعالي ﷺ هر ډول روابط پري کړي.

داستشراق تاريخ

په ښکاره ډول معلومه نه ده چي داستشراق پاڅون دڅه وخته راپيل سوی دي خو غالباً ويلاي سم چي دتمدن او اسلامي فرهنگ دراختلو سره دقرطبه ، طليطله او صقلیه په پوهنځيانو کي او په هغه لوري کي دمدیتراني دبحيري سره په يو وخت راپيل سوی دي روسته بيا دصليبي جگړو ومنځ ته دراتگ په صورت کي ئي لمن غوریدلي ده او ددغه جگړو دماتي څخه ئي وروسته خطر ونه زيت سوی دي او موخه ئي معلومه سوی ده ترڅو ددغه وړانونکو جگړو په بدله کښي دمیدان ته راداخل سي او دنصرانيت ددعوت دسازمان سره اوږه په اوږه کار وکړي ديا دوني وړده چي اتلسمي پيړي تر اخيري کلو

پوی داستشراق مفهوم ٻه ٻنڪاره نه و مگر دامفهوم ٻه پرائسه ڪي سنه (۱۷۷۹م) ڪي وپيژنڊل سو او ڊپرائسي ڊاڪاڊيمي ٻه قاموس ڪي ڊرج سوئيني بيا ٻه ڊي باور ڊي چي داستشراق ڊله ((مجمع تحقيقات ويانا)) ڊفرمان ڊصدور سره يوڄاي چي ڊڄو علمي ڪرسيو ڊاروپا ٻه ڄينو پوهنڄيانو ڪي پرايجاد باندي بناء وواو ڊعلمو، زيات تحقيق، ڊينونه، تاريخ او ڊاسي نورو باندي ئي مطالعه ڪوله راپيل سوي ڊي وروسته ئي ڊخپلي وڊي لپاره ڪرار ڪرار مرهلي طي ڪري ڊي او ٻه نولسمه او شلمه پيري ڪي و اوج ته رسيدلي ڊي ٻه پايله ڪي ڊاسلامي فرهنگ ٽوله له فروع پيژنڊل سوي ڊي.

داستشراق مرحلي

داستشراق ڊلي و اوج ته ڊرسيدو ٻه موخه ڊري مرهلي تيري ڪريدي:-
لمري مرهله:- ڊاڪتشاف ده ٻه ڊي مرهله ڪي مستشرقانو خپله زياته فاملرنه ڊي ته ڪريده چي ڊمسلمانانو ڊفاع گانو روحيات ڊفكري يرغل لاندي راولي ترڄو ڊدوي ڪاميابي او ڊمادي معنوي تاواني سرچينه ڪشف ڪري،
دوهمه مرهله:- مخطلط ده ٻه ڊي مرهله ڪي ڊمسلمانانو ڪاميابي پرعواملو اسبابو او ڊقوت پر سرچينو ئي ڊغريبانو سره پر ڊبسمني

دمسلمانانو پرضد باندی بحث گپ سو داہغه مرحلہ ده چی داستشراق پاخون
دصلیبی جگرو سرہ دلاری مل وو.

دریمہ مرہلہ:- دبنکارہ دبنمن مرہلہ ده: پہ دی مرہلہ کی دمستشرقانو
دبنبرنی بنکارہ سوہ درخی او خیانت خخہ ئی پرتہ پورته سوہ او فکری جنگ
پہ لوری ئی ہخی بیل کری تر خو اسلامی عقیدہ تر برید لاندی راولی لہ دی
لپارہ چی داسلامی محکو پر خای دمسلمانانو فکروته او عقولونہ تر خپلی
واکمنی لاندی راولی.

داستشراق موخی

داستشراق دلی داسی موخی لری چی غری ئی دشتون او رسیدو لپارہ ہخی
کوی او اوس ئی ہم ہخی روانی دی. ددوی مهمی او بنستیزی دوی موخی
دی.

(۱) داسلامی فکرونو لہ منخہ وړل چی غرب او دینونہ تہ ئی جدی خطر
متوجہ دی.

(۲) دغربیانو گرځول داسلام خخہ او دغربیانو منع کول داسلام دقبلولو
خخہ. ددغه دوو ہدفونو تر خنگنور ہدفونہ ہم لری چی پہ لاندی ټکوکی
خلاص کیدای سی:

علمی هدف: په دغه هدف کی مستشرقانو د شرق د علومو مطالعه کوله ترڅو د اسلام په حقیقت پوه سی چی مستشرقان مسلمانان سول.

صلیبی هدف: د دوی بنسټیزه انگیزه یواځی صلیبی تعصبات، د تثلیث دمفکوری خپراوی، د حریف سوی دین نصرانیت نشر کول او بالآخره د اسلام پر ځای د عیسویت دین قائلول وه دوی د دغه اهدافو درسیدو په موخه لاندی دوی رویې کړولی:

الف: د رسول الله ﷺ په رسالت کی شک پیدا کول او دا ادعائی کوله چی گویا مسلمانانو په لومړیو دور پیړیو کی د ځانه احادیث جوړ کړیدی.

ب: د قرآن کریم په صحت کی شک، دوی فکر کاوه چی قرآن کریم د محمد ﷺ تاء لیف دی.

ج: درومی او غربی قانون په وړاندی د اسلامی فقه ارزښت لمنځه وړل.

ر: د عربی ژبی له منځه وړل او په دی ئی تور نیول چی عربی ژبه دودی او تمدن په لاره کی بریالی نه ده.

ه: د موضوع ئی مطرح کوله چی گویا اسلام د یهودیت او عیسویت څخه اخیستل سوی دی.

و: د مسلمانانو عیسویان گرځول او په دوی کی د تثلیث عقیده خپرول.

ز: په موضوع او ضعيفو احاديثو باندې اعتماد كول دخپلې مفكورې دتائيد په موخه.

دفاعي هدف: يو بل لامل چې مستشرقانو ته ئې دختيځو هيوادونو د علمو د مطالعې لاره پرانيستلې ده د اسلام د غورږيدو په وړاندې مقاومت په هغه هيوادو كې دى چې دمستشرقانو تر ماتې وروسته اسلامي ځاكو تر خپل نفوذ لاندې راوستلې وه.

ددوى هدف: داروپا ډيرو مؤسساتو او ننگه والو زيات مالونه دمستشرقانو په واك كې وركړې وه ترڅو دوى داسلامي هيوادو تگ لاره، احوال او اقتصاد ئې معلوم كړي.

سياسي او استمراري هدف: دا يقيني خبره ده چې دمستشرقانو مهم هدف پر اسلامي هيوادونو باندې سيورى او نفوذ غوړول دى او پر دوى باندې بنكيلاك او ددى د سياستونو توجيه ده. مستشرقانو دخپلو بنو اهدافو درسيدو لپاره ډيرې رويې په كار اچولې دى چې له جملې څخه ئې:

(۱) دمسلمانانو په منځ كې دورورگلوې قضا كمزورى كول.

(۲) دفرقيزى بنې پلې كول په اسلامي هيوادو كې دفتنورينې پيدا كول.

(۳) دعربى دفصيحي دژبې دخاتمې په موخه ئې خلك تشويقول چې دعوامو او محلى خلكو لهجه تعقيب كړي ځكه عربى دقرآن او حديث ژبه ده او دخلگو ديوځاى كيدو او خط و موصلاتو ژبه ده.

(۴) داسلامی ملتونو پر عاداتو او تقالیدو باندی یرغل ترڅو داړتیا په صورت کی په اسانی سره وکولای سی گټه ځنی واخلي.

(۵) داسلامی ملتونو دادبیاتو او ژبو مطالعه ترڅو ددوی سره مفضانه اړیکې وساتی.

(۶) دغرب دلوی والی تشبیت او خلگو ته دا فکر ورکول چی یواځی غرب نجاد ورکونکی دی او غرب دمسلمانانو یو ټینگ دوست دی.

(۷) دمسلمانانو جلو نیول چی دوی یو ناتوانه او ناپوه قوت دی او دوی په سیاسی، نظامی او نورو امرو کی دغرب څخه چاره نه لری.

(۸) دجهاد مقدس نوم بدنامه کول او دجهاد فکر دخلگو دفکرونو څخه وړل ترڅو ددوی په وړاندی هرډول مقادمت لمنځه ولاړ سی.

(۹) دمسلمانانو په منع کی قومی، ژبی او منطقوی تعصبات راپورته کول.

داستشراق و سائل

استشراق ډیر و سائل لری چی دخپلو اهدافو درسیدو په موخه ئی کاروی کیدلای سی چی په لاندی ټکو کی خلاصه سی:

الف: مستقیم و سائل: دغه و سائل په بنکاره په لاندی شیانو کی تمثیلیبری. (۱) کتابو.

(۲) لوی، لوی یاداشتونه، قاموسونه او نړیوال دائره المعارفونه.

(۳) ورځپاڼی، مجلی او خپرونی.

(۴) انجمنونو، لیدنی او کانفرانسونه.

(۵) داسلام په اړه شك پیدا کول.

(۶) پر عربی ژبه باندی تور ویل، فقه اسلامی بدنامه کول او دمسلمانانو د فقه علماء ترورول

(۷) دتاریخی اثارو چی د کفر په وخت کی تیر سوی دی راژوندی کول او درنښت ئی تشیتول.

ب: غیر مستقیم و سائل: دغه و سائل دمستقیم و سائلو زیات خطرناک دی ځکه دا و سائل په داسی ډول پت دی چی نښی ئی ښائی تر ډیری زمانی وروسته ښکاره سی دغه و سائل په لاندنیو ټکو کی ارزیابی سی.

۱: دمستشرقانو پوهنځیانی چی دشرق دپیژندنی لپاره تاء سیس سوی دی او دغرب پوهنیزی حوزی.

۲: داسی شاگردان چی مسلمانان دی، دمستشرقانو په لاس ئی زده کړه کړی ده، ددوی دپوهنځیانو څخه فارغ دی پدی حق روزل چی دا شتراق مفکوره په مخه بوزی او داسی کارونه وکړی چی ددوی استاذان ځنی ناتوانه دی ځکه دوی مسلمانان دی داسلام په پوښ کی، دمسلمانانو دزمانو په څهره کی داسلام پر ضد او داسلام دفعالیت پر ضد باندی کار کوی، اسلامی

مقدساتو ته سپکاوی کوی او دالله ﷺ په صفاتو کی، درسول الله ﷺ په شخصیت کی، دمخورو مسلمانو مشرانو په شخصیت کی یو ډول شک پیدا کول په لیکلی او شفاوی ډول او یو شمیر یرغمل کول. مگر دایمان په قوت، صبر او تقویٰ او په راسخ عزم سره کیدلای سی چی ددوی ټولی توټیټی او دسیسې لمنځه ولاړسی او دابو دمخ کرنی سی. الله ﷻ فرمائی: **لَتَبْلُونَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَنْ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ**. (ال عمران - آیه ۱۸۶)

ژباړه: خامخا به تاسو په مالو او ځانو خپلو کی وازمایل سی او خامخاب تاسو داهل کتابو چی ستاسو څخه مخکی تیر سوی دی او مشرکانو څخه ضرر او سرزنشی واورى او که صبر او تقویٰ وکړی نو بیشکه دغه کار دمقصودی کارونو څخه دی.

خلورم

تنصیر (تبشیر)

د تنصیر تعریف

تنصیر دهغه دعوت څخه عبارت دی چی صلیبان ئی د عامو خلگو خصوصاً دمسلمانانو په منځ کی کوی څو دوی په نصرانیت کی داخل کړی. او د حقیقت مخه نیول او عام خلگ غول دې ته تبشیر وائی.

د تنصیر تاریخ

د تنصیر ډله تر صلیبی جگړو، استشراق او استعمار وروسته بنکاره سوی. تر پیدا کیدو وروسته د ستی دا شتراق ده ډلې سره اوږه په اوږه ودریده او اسلامی عقایدو د له منځه وړل او خرابول یی اعلان کړه، دغه ډله د استعمار د ډلې سره هم رغی وه دیوی ډلې وړاندیز د بلې ډلې لپاره گڼل کیده.

د تنصير مر حلی

تنصير دمسلمانانو دنصرانیانو کولو لپاره په تدریجی ډول دری مرحلې په نظر کې نیولې دی:

(۱) نصرانی جوړیدل: په دی مرحله کې دوی کونښن کاوه چی مسلمانان دخپل دین څخه مرتد کړی او په نصرانیت کښی ئی داخل کړی لکه چی دمسیحی مبشرینو څخه یو تن وائی: ځکه کونښن کوم چی یو مسلمان دمحمد ﷺ څخه وعیسویت ته راوبولم.

(۲) دمسلمان وتل داسلام څخه: په دی مرحله کې دوی غوښتل چی باید مسلمان په پوره ډول داسلام څخه ووزی یالږ ترلږه ئی په اسلام شک پیدا سی. (زولیمر) ومسیحی مبلغینو ته په نصیحت کې وائی: ای مسیحی مبلغه! کله چی مو مسلمان داسلام په مړاندی دوه زړه، شک من کړی کولای سی چی ددین څخه ئی واړوی یعنی اسلام ته مو صدمه ورمول کیدلای سی چی خپل هدف ته ورلیږی دغه شک هم بس دی که څه هم نصرانی نس نوموړی زیاتوی ستاسو وظیفه چی مسیحی هیوادونه مو و محمدی ښاروته استوی دانه ده چی مسلمانان باید خامخا په نصرانیت کې بلکی ستاسو دنده او مکلفیت یوازی دادی چی مسلمان داسلام ددایری څخه وباسی نور به دده او دخدای ﷻ تر منع رابطه نه وی ....»

(۳) داسلام خخه لیری والی: پدی مرحله کی دوی کونبنس کاوه چی مسلمان دعبادت په چارو کی دغیر مسؤل کس په ډول وگرځوی دعبادت په شعائره کی لکه لمونځ روژه حج او داسی نورو کی ئی بیخی بی پروا وگرځوی یعنی که ئی عبادت وکړی او که ئی ونه کړی ځنی بی پروا وی. یا لږ تر لږه ئی په عبادت کی ست پوست کړی تر دعبادت په پوره ډول پریښودلو اونه واجب گڼلو ته لاره خلاصه سی. په فرهنگ، اخلاقو او هیڅ ډول رویه کی دپیغمبر ﷺ، اسلام او قرآن سره به دده نسی پاته، په پتو سترگو به دغرب تقلید کوی، په حقیقت داناتیجه چی مسلمانان ددین خخه ایستل دی په ډیره گرانه درگ سوی ده دنصرانی مبلغینو لپاره، پروا نسته چی یو مسلمان په پاسپورت یا په پیژند پانه کی مسلمان ولیکی خومهم خبره داده چی په فرهنگ، فکر اورویه کی غربی اونصرانی سی.

دتنصیر اهداف

- کیدلای سی چی دتنصیر موخی دتنصیر په تعریف او دتیر و مرحلو په اوږدو کی وپیژنو مگر په لاندی ټکو کی خلاصه کیدای سی .
- (۱) داسلامی فکرون له منځه وړل او تثلیت مفکوره دودول.
  - (۲) دمسلمانانو عقیدی دخپل دین په وړاندی شکمنه ول
  - (۳) په قرانی حقایقو کی تحریف پیدا کول او مسلمانانو ځنی لیری کول.
  - (۴) درسول الله ﷺ دپیغمبری په صداقت کی شک پیدا کول.

- (۵) د حکومتی نظام څخه د شریعت لیری کول.
- (۶) د خلگو لیری کول د اسلامی اخلاقو او رویو څخه.
- (۷) د نصرانی ټولنو څخه د اسلام مخه نیول.
- (۸) ملتونه دخپل سیوری لاندی راوستل او اسلامی هیوادونه بند راوستل.
- (۹) د دولتونو د اقتصاد ملونه په خپل لاس کی راوستل او یا د خدمت په نامه نصرانیت خپرول.
- (۱۰) د هیوادونو د اقتصادی، قانون جوړونی، تعلیمی او مطبوعاتی سیستمونه جوړول دخپل مسیحی اهدافو په موخه.

د تنصیر و سائل

ټول هغه و سائل چی مسیحی مبلغینو په کار اچوی دخپلو اهدافو درسیدو په موخه هغه ذدی چی مخکی می ذکر کړل خو په اجمالی ډول عبارت دی له:

الف: مدرسی: د اسلامی ملتونو د ناپوهی څخه په کټی اخیستنې، دخپلو اهدافو د شتون او دخپلو افکارو دخپراوی په موخه ئی مدرسی او مکتبونه جوړ کړل لکه د لبنان د پایتخت بیروت کی د امریکا پوهنځی چی اوس هم خپله کرغیرنه دنده، پر مخ بیایی په تیر وخت کی ئی یو انجمن هم درلودی ددی لپاره چی د پارغینو اړیکی د پوهنځی سره ونه شکپړی او وکولای سی چی دخپلو بادرانو په څیر دوی هم هغه کرغیرنی دندی پر مخ بوزی. د مصر په پایتخت قاهره کی د امریکا یو بل پوهنځی ه سته چی کټ مت

دپورتنی دانشگاه په خیر کارونه پکښې کېږي. دیو شتمنی پېړۍ په پیل کې ډیر کرکزونه دهمدی کار لپاره په نړۍ کې پرانستل سو.

ب: مجلی: لکه د (العلام الاسلامی) مجله چې د فارس څخه خپرېږي چې ځنی برخی ئی د کتاب په بڼه کرئیدلی چې شیخ محب الدین دغه ده (الغارة العلم الاسلامی) په عنوان په عربی ژبه ژباړلی دی یعنی پر اسلامی نړۍ باندې یرغل. دافریکائی ځوانانو مجله چې په عین شکل سره دنده پرمخ بیائی په ښکاره یو شکل لری خو په حقیقت کې دصلیبی غرضونو دمخ بیولو په موخه خپرېږي. همدارول زیات شمیر مجلی او جریدی په نړۍ کې خپرېږي په ځانگړی ډول په افغانستان کې دغریبانو لخوا تاسیس سوی دی چې غربی دعوت پر مخ بیایی ځوانان باید پوه چې څوک وم او پر کومی خوا نڅیرم.

ج: تعلیم په غربی بڼه گرځول: دا په دی معنی دی چې تعلیم او انصاف هم دغریبانو داهدافو رنگ اخستی دی او هم هرچیري چې ددوی توان دی دوست تربریده ئی تعلیم خپلی خوښی سره برابر کړی دی.

د: ښوونیز بورسونه: دبورسونو څخه هدف دادی چې غریبان داسلامی هیوادو څخه یو شمیر زده کونکی په خپل مصرف او خدمت په نامه بیایی او په ښکاره داوائی چې ستاسو دتعلیمی کچی دوړتیا په موخه داکار کوو خو په حقیقت کې دوی غواړی چې دغه شاگردانو ته خپل فکرونه ورازده

کری او عقیده ئی تر خپل قابو لاندی راولی او بیا په اسلامی هیوادو کی کار
ځنی واخلی.

ه: روغتونو او رنځ پوهان چی دوی اسلامی هیوادو ته لیبری دوی په پوره
ډول په مسلمانانو کار کوی.

ز: سیمنارونه او کانفرانسونه

ح: ورزشی ځایونه او فرهنگي انجمنونه

ط: دصلیبی مبلغینو کانفرانسونه او سیمنارونه چی دخپلو اهدافو درسیدو
لپاره راټولیری او یو دبل مشهری سره کوی نوموړی مبلغینو یو شمیر حلقی
جوړی کری ترڅو خپلو مبلغینو ته دعوت رغنده لاری چاری ولټوی او
لارښوونی ورته وکړی چی څنگه کولای سی چی مسلمانان دخپله دینه وارپوی
چی ددغو حلقو څخه ځنی په لاندی ډول وی:

- په (۱۳۲۴_ هـ) چی د (۱۹۱۰_ م) سره سمون خوری په قاهره کی حلقه
جوړه سوه دمشهور مسیحی مبلغ (رولیمر) په ابتکار داحمد عربی په کور کی
جوړسو.

- په (۱۳۲۸_ هـ) چی د (۱۹۱۰_ م) سره سمون خوری په اسکاتلنډ کی بله
حلقه جوړه سوه چی د (۱۵۹) په حدودو کی نړیوال تنصیری نمائنده گانو گډون
پکښی زکړی.

- په (۱۳۲۹) کال کی چي د (۱۹۱۱_م) سره سمون خوري دهند په لکنو په بنار کی بله حلقه جوړه سوه چي (صموئیل زولیمر) هم پکښی وه.
- د قدس حلقه چي په کال (۱۳۴۳_هـ_۱۹۲۴_م) کی جوړه سوه.

ي: د فرهنگي مرکزونو بنسټ ايښودل: مسيحيان دخپل فرهنگ دودى په موخه چي دمسلمانانو دپچيانو په فکرونو کی وده وکړي او غربى ژبه زدکړي په اسلامى هيوادو کی ئى فرهنگي رکزونو خلاص کړل لکه د (ARC) مرکز چي ئى دافغانانو لپاره په پاکستان کی خلاص کړى .

ک: دکتابتونو بنسټ ايښودل: عمومى کتابتونونه دمسلمانانو داوډو لپاره خلاص کړه چي دنصرانيت دکتابو څخه ډک وه او انجيل ئى په عربى ژبه واروى او داسلامى ټولنى په هغه سيمو کی ئى مفت توزيع کړى چي ناپوهى هم هلته واکمنه وه. په جنوبى افريقا او نورو اسلامى هيوادو کی ئى دنصرانيت دڅرگند تيا په موخه راديوگانى چالانه کړى. علامه پردى ئى دنصرانيت دخپرولو لپاره زياتى خپرونى درلودى ئى او ځوانان ئى دخپل ادرسونو په ليړلو سره تشويقول چي ددوى راديو واورى او بيا ددى لای په اسانى سره وکولای چي دخپل دمسيحت کتابونه وروليږي. ما خپله (مؤلف) په خپله سيمه کی ډير داسى ځوانان ليدلى دى چي داسى کتابونه لري يو ورور چي دملك فهد دقرآن کریم په مطبوعه کی په مدينه منوره کی ئى کار کاوه وماته ئى قصه وکړه: نصرانيان دقرآنکریم په پونښتى (ټايتل) کی انجيل

چاپوی او بیائی دافریقا په سیرو پرتو سیمو کی ویشی او داوړه وائی چی دقرآن کریم دمدینی منوری ومطبوعی چاپ دی. همدغه انجیل پښتو او فارسی ژباړی او بیائی دافغانانو دمهاجرینو په کمپو کی په وړیا ډول ویشی همدا ډول نور عیسوی کتابونه لکه (عیسی په اسلام کی) او (عیسی مسیح بیارائی) کتابونه په مختلفو ناستو و خلگو ته په ځانگړی ډول وځوانانو ته ویشی.

ل: دنصرانی بنځو گمارل: ځینی نصرانی بنځی دنصرانیت دین دتبلیغ لپاره دمسلمانو بنځو په منځ کی ئی گمارلی دی. دغه د بنځو گمارل دنصرانی دعیانو دوسائلو څخه یوه برخه ده چی په ټوله دنیا خصوصاً په اسلامی هیوادو کی ئی استفاده ځنی کول. دلته نور ځنی نور وسائل هم سته چی انسان ئی فکر کوی تر هغه ډیر خطرناک دی. ځینی ساده کسان په دی باور دی چی دتنصیر پروسه دغریبانو دجگړی سره چی پراسلامی هیوادونو باندی ئی تر سره کړه پای ته ورسیده او اوس هیڅ شتون نه لری. مگر حقیقت ددی خبری برعکس دی دتنصیر پروسه اوس هم مبارزه کوی. بلکی دوی دخپل ځان لپاره داسلامی امت اسلامی فکر او رشد په نظر کی نیولو سره تر پخوا ډیر ژور کار کوی. او دغه پروسه به تر هغه بریده پای ته ونه رسیږی چی ددوی موخه چی دمسلمانان عیسویان کول سرته ونه رسیږی. قرآنکریم ودغه خبری ته اشاره کوی: ولن ترضی عنک الیهود ولاالنصارى حتى تتبع ملتهم. ژباړه: هیڅکله به ستا څخه یهود او نصاری راضی نسی تر څو ددوی ددین پیروی ونه کړی.

په بل حای کی اللہ ﷻ فرمائی: (القتل: ولايزالون يقاتلونكم حتى يردوكم عن دينكم ان استطاعوا) ژباړه: تل به دوی ستا سره جنگیږی تر هغه وخته پوری چی تاسو دخپل دین څخه اړوی که وتوانیږی نو دنصرانیانو جگړی په هر وخت کی ږمسلمانانو په وړاندی روانی دی، دنبنمنی ئی پاته ده مگر مبارزی ډول او رویه ئی تغیر پیدا کوی. دمبارزی وسائل ومعاصری ټولنی دغونښتنی سره سم برابروی. دهمدې خبری ږ بنسټ بانندی دتنصیر پاڅون په اوس وخت کی په لاندى بڼه باندى کار کوی.

- دهبانیان او عیسوی مبلغیانو مسلمانان په پخوانی بڼه وعیسویت ته بولی او عیسویان ئی گرځوی.
- روغتونونه، مدرسې، او فرهنگي ټولنی ددوی په حدودو کی کار کوی، رادیوگانی، تلویزنونه، مطبوعات او نشرات فرهنگي مسائلی ددوی په گټه خپروی
- نوی دینی او اجتماعی مذهبونه دمسلمانانو عقل په زهرو کوی او دعقیدوی اصولو څخه ئی لیری کوی.
- داسلامی هیوادوپه منځ کی ځینی سیاسی او گوندونه جوړول که څه هم په بنکاره دتنصیر شعارونه لری خو په پټه دعیسویت لپاره پورتنی کارون تر سره کوی.
- داستشمار مؤسې لکه بانکونه یا نور تاء سیسات چی دمسلمانانو دافتصاد ږ وده باندى ئی سیوری غوړولی دی او دمسلمانانو دافتصاد

دمنبعو دتخریب هڅی کوی دایو څرگند حقیقت دی چی نصرانی مبلغینو دری شیان پیدا کړی دی چی دهغو په مټ ئی په دنیا کی ډیر نفوذ پیدا کړی دی چی دری عبارت له: فکر، ناروغی او ناپوهی څخه دی، دوی کولای سی چی تر دغه درو پوښتنو لاندی په ښه ډول دملتونو په بیخ کی دکومک رسولو، دپوهنیزی سولی لوړولو، دمکاتبو په جوړولو و ښوونیزیو کورسونو ته جوړولو په بهانه خپلی ریښی وغځوی. دخپلو فکرونو، دتثلیث دعقیدی خپلو او دنصرانیت دمفکوری دغو څول په موخه ئی په کلی کی صحیح کلنیکونه، روغتونونه او تعلیمی مرکزونه جوړ کړل تر څو خلگ پر دوی بانندی باور وکړی او ددوی سره مخامخ سی. دتنصیر گوند دافغانی ملت دجهاد دشرایطو، دهجرت ځایونو، بی کوریو، دربدریو، دکورنیو جگړو او مکاتبو او مدرسو دلنډیدو په نظر کی نیولو سره وپیتله چی دخلکو دعیسویانو کولو لپاره ډیره ښه زمینه مساعده ده. دنوموړی شرایطو څخه ئی استفاده وکړی دښیکنی او انسان دوستی په نامه ئی پورتنیو درو لارو څخه ئی دعیسویت کار پیل کړی. موږ وین چی په افغانستان کی تر سلو زیاتی غربی مؤسیسی د(انسانی مرستو رسولو) په عنوان کار کوی دغه مؤسیسی په دوو ډلو ویشل سوی دی:

(1) **دافغانی مرستو دشوری غړی مؤسیسی.**

Abeney Coordination Body for Afghan Relief (ACBAR) دغه بخشش چی او ه پنځوس مؤسیسی او نمائنده گی لری

فکری جگړه

(۴۵) ئی غربی دی دغه مؤسسی دملل متحد خخه مرستی لاسته دییارغونی په نامه راوړی په افغانستان کی.

(2) هغه مؤسسی چی دشورا غړیتوب نه لری

هغ مؤسسی چی په پورتنی شورۍ کی غړیتوب نه لری شمیرئی (۱۵) مؤسسو او سازمانو ته رسیړی چی دملل متحده ارگانونه، صلیبی بناخونه، نړیوال صحی سازمانونه او نړیوال پروگرامونه ئی دمصرف توکی برابروی. ددغه مؤسسو بودجه په (۱۹۸۹م) کال وسل میلونه ډالروته رسیده. یو شمیر نوری مؤسسی دطالبانو درژیم دسقوط وروسته رامنخته سوی دی چی بودجه ئی ماته معلومه نه ده پورتنی مؤسسی دننه په افغانستان او دباندی د مهاجرو په کیمپو کی خپل فعالیت کوی.

دودی عرصه: چی روغتونو، صحی مرکزونو، دپایو ازانو دتربیی دکورسونو او دډاکترانو دروزلو خخه عبارت ده.

دزدکری عرصه: په دغه بخشش کی عمومی زدکړه، صحی زدکړه، دښوونځیانو جوړونه، فرهنگی مرکزونه، دانگلیسی او فرانسوی ژبی زدکړی او نورو کاروته کار کیده.

د کښت او کروندی عرصه: په دې بخش کې د تخمونو ویش، د ابو دکانالونو رغونه، د لارو رغونه او د بزرگانو د کښت او کروندی په اړه پوهاوی تر سره کیدی.

د انساني مرستو عرصه: په دغه بخش کې تحضی او هدیې د ځانگړو اصولو له مخې خلگو ته ورکول کیدی. د مؤسساتو دگړی شوری درسمی راپور لمخې د افغانستان په مختلفو ولایاتو کې (۲۳۵) پروژې په لاندې ډول د عملیت ډگر ته وتلی دی.

- (۱) «۲۵» پروژې په غزنی کې
- (۲) «۶» پروژې په هرات کې
- (۳) «۳۹» پروژې په قندهار کې
- (۴) «۳۵» پروژې په لوگر کې
- (۵) «۳» پروژې په کابل کې
- (۶) «۵» پروژې په لغمان کې
- (۷) «۱۹» پروژې په کنړ کې
- (۸) «۲۷» پروژې په پکتیا کې
- (۹) «۴۳» پروژې په ننگرهار کې
- (۱۰) «۱۱» پروژې په پکتیکا کې
- (۱۱) «۱۰» پروژې په وردگو کې

(۱۲) «۵» پروژي په زابل کي.

دا هغه مرستی دی چی دشوری دناغرو مؤسسو پرته ئی تر سره کوی. ددغه ټولو مصرفونه او هڅو سره الحمدالله ددوی ټول کونښنونه په پوره ډول سره دناکامی سره مخ سوی دی، اوس هم افغانانو ویوه خدای ﷺ ته عقیده لری او خدای ﷺ په دین ئی ټینکی منگولی لگولی دی، دایقینی خبره ده چی کوم چاته چی الله ﷻ هدایت وکړی هیڅ قدرت بیا ده هغه دگمراه کولو توان نه لری که څه هم په میلنو ډالر مصرف کړی، څومره ښه ویلی دی الله ﷻ:

ان الذین کفرو اینفقون اموالهم لیصدون عن سبیل الله فسینفقون نها ثم تکون علیهم حسرة ثم یغلبون والذین کفرو والی جهنم یحشرون ط.

ژباړه: بیشکه کافران ډیر مالونه خرسوی ددی لپاره چی خلگ دالله ﷻ دلاری څخه منع کړی، ژر دی چی دوی په مالونه خرڅ کړی بیا به دوی پر خرڅ سو مالو باندی پښیمانی کوی بیابه مغلوب سی او کافران به ددوڅ لوری ته شپل کیری

د فکری جگړی اهداف

ددې جگړی بنسټیز موخه داسلامی فکر او عقیددی لمنځه وړل دی، دمسلمانانو دینی باورونه لمنځه وړل دی، او داسلام په دین منگولو لگولو څخه منع کول دی. داسی اسلام چی هم عقیده او هم دژوند زدکړه د. مگر

دهغه مرحلو چي واهدافو ته وسيدو لاره او په کار اچول سوی دی بیخی زیاتی دی کیدلای سی چی په لاندینیو ټکو کی خلاصی سی.

وغربی ملتونو ته د اسلام دخپریدو موخه نیول

ددې دین داهمه ریښو بڼآخونو څخه دادی چی اسلام فطرت دی انسانی سلیم طبائع په ډیره مینه سره قبلووی دهمدی خبری پر بنسټ بانندی دمشرکینو داسماع په اړه الهی لارښوونه کوی چی دشک پرته دقرآن کریم محضی او ریدل په نفس کی یو لو تحول راولی. لکه چی الله ﷻ فرمائی:

(وان احد من المشرکین استجارک فاجره حتی یسمع کلام الله.)

ژباړه: که یو دکفارو څخه ستا څخه امن وغواړی امن ورکړه ترڅو دالله ﷻ کلام واوری. کله چی دمکی مکرمی مشرکینو دقرآن کریم تاء ټیر کول ملاحظه کړی دی چی هر چا به قرآن کریم واوری دی دستی به مسلمان سو نو دمکی مکرمی حسدگر کافران په دی پوه سوه که دقرآن لوستنی او مسلمان کیدو لړی روانه وی نو دمکی خلگ به یو په بل پسی ټول مسلمانان سی دپلار او نیکه دین به پریږدی ددوی په وینا په نوی دین کی په داخل سی. نو له همدی امله دکافرانو مشر لارښوونه وکړه چی دقرآن دتلات پر موقع دی تشویش پیدا کړی او خلگ دی په بیکاره او بی فائدو کارو بانندی اخته کړی ترڅو دقرآن کریم داوریږلو او تاء ټیر کولو مخه ونیول سی ددی موضوع درو بنانتیا په اړه الله ﷻ فرمائی:

وقال الذين كفرو لا تسمعوا لهذا القرآن والغوفيه لعلكم تغلبون ط.

ژباړه: کافران ویل: قرآن مه اوری ددې قرآن دویلو پر وخت بی کتبی خبری کوی ددې لپاره چی تاسو غالب سی. بناً غریبانو درک کړی وه چی په اروپا کی اسلام دغوړیدو په حال کی دی پر مخ دمخکی باندي بیل، بیل ملتونه ودغه دین ته نښه راغلاست وایی نو ددغه ویری چی ټوله غرب په اسلام بدل نسی نو په ټوله توان ئې داسلام دخپراوي دمنعی لپاره هسی پیل کړی.

د اسلامي څهري د سپیڅلتیا مخه ډب کول

دا هدف دپورتنی هدف لپاره تمهید او وسیله ده دغه توری کرنسی راکشول سواخی داسلام پر یوه لوری باندي نه دی بلکه داسلام پرتولو اړخونو باندي ئې راکشوی چی قرآن، سنت، پیغمبر ﷺ او فقه اسلامی پیل کړی دی او پرتولو هغه شیانو چی اسلام دخان سره راوړی دی. دغه جنگ لټونکی پر اسلام او دمسلمان پر شرعی حقایقی توری کرنسی راکشوی ددی لپاره چی دیوی خوا به دمسلمانانو رابطی دمسلمانانو سره قطعہ سی او بی مرشده او بی آمده به سی چی ددوی دژوند تنظیم کوی دبلې خوا ئی دناسلمانو ممانعت کوی چی مسلمانان نسی. څښتن تعالی ﷻ فرمائی: **یرویدون ان یطفئو انورالله بافواهم ویاء بی الله الا ان یتم نوره ولو کره الکافرون.** ژباړه: دی غواړی چی په خپلو خلو

باندی دالله ﷺ نور مہر کړی او الله ﷻ څخه مخ واپړوی مگر هغه څوک چی دالله ﷻ نور تمام کړی که څه هم کافران ناخوښه وی.

داسلامی امت په تاریخ کی شک پیدا کول

صلیبی دعوت کونکو داسلامی امت په تاریخ کی شک پیدا کاوه بنسټیزه موخه ئی داوه چی ددی امت اړیکی دتیرو ځلاو څخه وشکوی ترڅو دیو بی تاریخه او بی افتخاره امت په بڼه ښکاره سی، داشک دوی په داسی ډول پیدا کاوه چی دتاریخ خلگ او اشتباهاتی ئی راڅپړلی او دنقص لار به ئی پکښی پیدا کول او بل به ئی دتاریخ په لیکنو کی زرین نقاط ورزیاتول چی نوی نسل یاراتلونکی نسل ددی تاریخ څخه دظلم، تیری، شکنجو او وینی توپولو پرته بل څه ونه فهموی. له بده مرغه دغه موضوع زموږ په تعلیمی څپرونو کی په توو نقطو کښی دملا خطی وږده: یو داچی اسلامی تاریخ لمنځه وړل او مسخه کول او په داسی بڼه منځ ته راوړل چی دنفرت او کرکی وړ وی او متشرقینو ټول تاء لیفات په همدی موضوع کښی ککښ دی. دوهم داچی داروپا تاریخ ته ښکلا ورکول او ددوی دبریالیتوب نقطی ذکر کول.

دموجوده اسلامی امت په اړه شک پیدا کول

ټول مستشرقیان او ددوی دفکرونو ملاتړی په دی بسنه نه کوی چی زموږ تاریخ لمنځه یوسی بلکی زموږ اوسنی حالت هم ددښمنی ترغشی لاندی راوی، مسلمانان چی په دردناک حالت کی قرار لری نودی د شک په پیدا کولو

سره ددی څخه بده کټه اخلی ددی شک اچولو تر شا ددوی موخه داده چی دنوی نسل په زړه کی دناهیلی تخم شنه کړی هغه نسل چی داوسنی دردناک، شاته پاته او کمزوری حالت سره لاس او گریوان دی. دوی غواړی چی نوی نسل دی ته اړ کړی تر څو داسلام پرته دبلې لاری څخه خپلی هیلی پوره کړی او نوی نسل ته داسی فکر ورکوری چی دغرب پرته ستاسو وده او ترقی شونی نه ده.

دمسلمة امت په راتلونکی کی شک پیدا کول

غریبان مسلمانانو ته ددوی دغولونی په خاطر داسی فکر ورکوی چی تیر تاریخ مو (خدای مه که) دظلم، بدی، فساد او مینی تویولو ډک دی اوس حالت مو دکمزوری بڼی او کیفیت څخه جوړ دی نو ستاسو هغه حالت چی ددی دوو تاریخو څخه زیږی یعنی راتلونکی حالت به مو دودی او تلنالوجی په پیژندلو کی پر څه حال وی؟ ددی پوښتنی په جواب کی ویلای سو: که ستاسو خبری هم در سره ومنو نو موږ وایو چی دریشتیاهم دتور تاریخ او کمزوری حالت څخه کمزوری حالت زیږی او که موږ وغواړو چی ځانته یو روښانه راتلونکی جوړ کړ بیخی کیدلای سی اونه غواړو چی ددی لاری پرته (ددین پرته) دی دبلې لاری خپل رالونکی وټاکو که موږ دتیر تاریخ پانی او اوسنی حالت ټوټه، ټوټه کړو او ټولی اشتباهاتی چی زموږ دخپله لاسه پینسی شوی دی هغه ایسته کړو کولای سو چی په راتلونکی دریشتیانی دین په ملنه یو

روښانه راتلونکي وټاکو. ټول غریبان دا شعار هر وخت ورکوی: چی مورږ
 مسلمانان په مخ کی د غرب پرته د تمدن لپاره نه لرو ددوی په اند مورږ لره په
 کار ده چی د غریب تقلید وکړو او په هر کاری ددوی تر شا ولاړسو او تر
 شونډانو لاندی د از مزمه کړو چی: عدالت هلته دی او بی انصافی ز مورږ سره
 ده، ازادی هلته او د یکتاتوری ز مورږ سره دی، وده او پرمختگ هلته دی او
 شاته تگ او پاته والی ز مورږ سره دی، صحت هلته دی او ناروغی ز مورږ سره
 ده، شتمنی هلته ده او ناداری او مسکنت ز مورږ سره دی، زور هلته دی او
 کمزورتیا ز مورږ سره ده، پوهه هلته او ناپوهی ز مورږ سره ده .....!!! داهم
 د متشرفانو او غربی دعوت کونکو پیغام دی چی د اسلامی امت په راتلونکی
 تاریخ کی شك اچوی او ډیر ځوانان په دی غولیدلی هم دی.

د اسلامی امت د شخصیت انحلالول

انحلال د معنی له پلوه د گډیدو او لمنځه وړلو په معنی دی لکه مالگه چی په
 اوبو کی گډه کړی یا بوره په چایو کی گډه کړی، د خبری پر بنسټ د اسلامی
 امت د شخصیت د انحلالولو څخه موخه داده چی د اسلامی دین څخه کرکه
 راسی او دیو مسلمان په ذهن کی داسی ورکړی چی و نصرانیت ته نیژدی سی.
 لکه چی یو څوک تیر تاریخ په تاریکی کی و وینی داوسنی حالت کمزوری
 حالت څخه کرکه پیدا کړی او راتلونکی حالت په ناورین کی و وینی نو طبعی
 خبره ده چی خپله لاره به پریردی او دنورو دلارو تعقیب کړی او دخپلی تگ

لاری شخصیت او هویت ورك كړی او خپل ځان ته به گوري خپل مقدسات به دهیری په لاره خوشی کوی. نوره نو دامد، نهی او مشوری فکر د اسلام له نظره نوی اور سره هر څوک چی امر ورته کوی د دلیل پرته به ئی منی ځکه چی دده څخه دخپل دین شخصیت ورك سوی دی خپل ارزښت ئی دلاسه ورکړی نور نو دبل چا طابع دی، ددښمن په وړاندی دذلت احساس کوی. ددی موضوع سپیناوی لاندی بیت کوی چی دتمیم دقبیلی یو تن شاعر پردوی دیر غل پر مهال ویلی دی:

(ویقزی الامر حین تغیب تمیم* ولایستاء ذنون وهم شهود*)

ژباړه: دتمیم دقوم شتون اونه شتون یو ډول دی که موجود نوی څوک ئی دانتظار لپاره نه کښینی تر څو نظر ورکړی او که حاضر سی څوک مشهوره نه ځنی اخلی.

دنوو پرهنګی عناصرو شتون

متشرقانو او فکری جګړی جنګیالیو دپورتنیو اهدافو درسیدو په صورت کی یو نوی فرهنگ منځ ته راوړی دی چی داسلامی فرهنگ ځای ونیسی او دغرب خپرونی ئی په نسمو نوجیهاتو سره عقلونه دتباهی سره مخ کوی. سیاسی او اقتصادی نظام او دپلماسی تری جوړیږی، نوموړی جنګیالی څرنګه چی غواړی خپل او دنورو تګ لاری هغسی ئی تنظیموی په پایله کی ئی غواړی چی اسلام تنظیم کړی یعنی اسلامیت دمیمان لپاره یواځی په

نسب، شخصیت، پیژندن پانه او پاسپورٽ کی خلاصہ کړی او نور عملیات بیخی لهنځه یو سی. او په سیاست، تعلیم، اقتصاد، فکر، تقلید او نوری کی دسیکولر غرب سره هیخ توپیرونه لری. په داسی حالت کی دمسلمانانو عقیده دیو داسی ناورین سره مخ ده چی ریشتنی ژوند ئی غوښتنه نه کوی. بلی: دهمدی خبری له امله غربیانو مدرسی، مکتبونه او نور تعلیمی ارگانو دمسلمانانو په منځ کی جوړوی تر خو ددی لاری ناپوه تمدن، ناسم فکر او دغرب تقلید او عقیده قبول په اسلامی هیوادو کی مطرح کړی.

د اسلامی پاڅونونو تخریبول

دښستن تعالیٰ ﷺ حکمت دی چی دحق او باطل په منځ کی به دوامداوه کشمکش او مبارزه روانه وی هره وخت چی یو دور پای ته ورسیری هتماً به دمبارزی بل دور پیلیری. مگر ددی مبارزی په بهیر کی به بریالیتوب دحق په برخه وی. ځکه دالله ﷺ فرمائی:

بل نقذف بالحق علی الباطل فیدمغه فاذا هو زاهق.

ژباړه: بلکی موږ حق پر باطل راغورځوو یعنی بریالی کوئی، سر به ئی ماتیرنو ناڅاپه به باطل لمنځه ځی. هرڅوک چی دحق ملگرتیا او دفاع کوی تل به غالب وی ځکه دالله ﷺ فرمائی:

ولقد سبقت کلمتنا لعبدنا المرسلین انهم لهم المنصورون وان جندنا لهم الغالبون
ژباړه: بیشکه زموږ وعده دخپلو لیرلو سو بندگان لپاره صادره سوی ده

بیشڪه زمور دسلا ننصرت ڪرل سوي ڀي اوبيشڪه زمور لبسڪر غلبه ڪونڪي
 دي هم داڀول رسول الله ﷺ په يو صحيح رايٽ ڪي فرمائي دي: زما دامت خخه
 به خامخا يو ڊله تر قيامت پوري دحق لپاره مبارزه ڪوي. دهمدي الهی ژمني
 پر بنسٽه ڪه شه هم مسلمانان په يوه نامناسبه حالت ڪي قرار و لري،
 ددبنمانانو مڪرونه دوچلونه ورته متوجه سي خوبياهم ميرانه او عزم لري چي
 خپل خانونه دالله ﷻ په لار ڪنبي نذر ور ڪوي يعني قربانوي ئي او دحق لپاره
 مبارزه ڪوي. داسي ڪارونه په حقيقت ڪي داسلامي پاڅونونو ڪي چي دامت
 ديوالي او ژوندي والي لپاره، داسلام و حقيقت ته بيرته دستنيدو لپاره او
 ددبنمانانو دچلو دبنڪاره ڪولو لپاره راپورته سوي دي، خند اچول دي
 هيڻڪله دوي داسي پاڅونونه نسي زغملاي ڪه دوي پوهيري ڪه مسلمانان
 ديوه رهبر لاندی و اوسيري چي دوي ته دوست او دبنمن ورنبيئي، بنه اوبد
 ورنبيئي او دخپلواڪي او ازادي پر لاره ئي باوري ڪري چي دغربيانو
 برياليتوب شوني نه دي نو په دي لار ڪنبي دوي پوره زيار باسي چي دداسي
 ڊلو مشران بدنامه ڪري او دخلگو په منځ ڪنبي ئي بدبنڪاره ڪري او دهيش
 ڊول درواغو او تهمتونو خخه منځ نه اروي چي پر دوي ئي ولگوي ددوي
 بدنامه ڪولو لپاره ترڅو خلگ ځني پيزاره ڪري او خلگ ئي اطاعت ونه ڪري
 او ددوي پاڅونونه دماتي او تخريب سره منځ سي.

د فكري جگري وسائل

د فكري جگري جنگيالي او ملاتړي دخپلو اهدافو درسيدو لپاره چي مخ كي مو بيان كړه ديو ډول وسائلو څخه كار اخلي چي كيدلای سي چي پر دوو برخو وویشل سي.

الف: بنكاهه وسائل: چي روښانه او بنكاهه دي

ب: پټ وسائل: چي په پټ ډول ئي سرته رسوي او پای ئي ډيري خطرناكي دي.
بنكاهه وسائل: دغه وسائل په تبشير، د غرب غلامی او سيكلوريزم سره تمثليزي. د تبشير بيان مو مخكي وكړي پدي حای كي د غرب غلامی او سيكلوريزم تر ارزيايي لاندی نيسو.

د غرب غلامی: د غرب غلامی ددی څخه عبارت ده چي په هر لحاظ يعنی تعليم او تربيه، فكر او تقليد كي د غرب په څيرو گړځو همد ډول په اقتصاد، كلچر، عادت او نورو كي ددوی په څيرو گړځو يعنی خپل ژوند ددوی په ډول جوړ كړو.

سيكلوريزم: سيكلوريزم ددی څخه عبارت دي چي ديانت او سياست سره بيل سي يعنی عبادت يواځي په مسجد كښي خاص كړل سي او په دولتي، اقتصادي بنوونيزو او اجتماعي چارو كښي دين ته هيڅ حای ورنه كړل سي ددی لويي بلا د خطر ونو مكمل بيان به انشا الله د پتو وسائلو په عنوان كي بيان كړو دا هغه وسائل دي چي د فكري جگري جنگيالي ئي كله، كله په

کرار، کرار ددی جگري لپاره استعمالوی او کله ئی په ټولنيز ډول په چټکي سره استعمالوی. کله په يوه دای و سائلو بسنه کوی چی دکار له پلوه چابک او دتکليف او زهمت له پلوه لږوی بنائی سيکلوريزم هم ددی ډلی و سائلو څخه چی دتاء ټير له او اهميت له قابل توجه وی، دنمناو چی په چټکي سره په اسلامي هيوادو کی ځای ورکوی او په ذهنو کی دی هم په لويه پيمانه ځای ورکوی چی له همدی امله په ډيرو اسلامي ټولنو کی کی داسی خلگ سته چی دسيکلوريزم په مت داسی گرځيدلی دی چی يواځی په نامه، پيژندن پانه او پاسپورت کی مسلمانان دی په عمل کی هيڅ اسلام نه پيژنی او په دود، سلوک او تعليم کی سيکلوريزم دی.

پټ و سائل: دغه و سائل هم ډير ډولونه لری چی مهم ئی په داسی ډول دی: پر دی ټينگار چی دين او دولت سره بيل سی (سيکلوريزم) په ځانگړی ډول (سيکولارسيم) چی په عربي ژبه کی علما نيت سره تعبیر کيږی. ظاهراً په دی معنی دی چی علم گرځيدل یعنی بنه پوهيدل مگر حقيقت دادی چی ددغه پایلی او علم په سلهاوو زره ميله سره ليري دی. دايو غولونکی شعار دی، ددغه کار دودونکی غواړی چی ساده او کمزوری خلگ چی ژر خطاوی او دهر چا اواز ته جواب وائی ددغه نامه په پوښ کی خطاباسی او خپل نفوذ پکښی پيدا کړی. بالاخره دسيکولاريسم څخه مطلب بی دینی او دمذهب څخه ليري والی دی چی پر بنسټ ئی بايد په ژوند کی ددين هيڅ اول نه وی او ډير بنائسته معنی ئی داده چی ووايو سيکولاريسم معنی ددين او دولت څخه

لیری والی. دسیکولاریسم موضوع نوی عارضه ده چی پر مسلمة امت باندی راغلی ده او په اسلامی دین کی کوم اصل نه لری. داسی دین چی خپلو پیروانو ته ئی دژوندانه هر اړخ بنودلی دی بلکی ددنیا او اخرت دواړو بریالی لاری ئی ورته بنودلی دی. داسی کامل دین دی چی داسی اصول پکښی بیان سوی دی چی مسلمانانو ته سیاسی، اجتماعی، اقتصادی او بنوونیز لاری چاری په بریالی بڼه بنئی. ټولی مسئلی ئی دپنځو اړینو احکامو لاندی راوستل دی (واجب- مستحب- حرام- مکروه او مباح) نو هرکار چی کول ئی ضروری وی واجب ورته ویل کیږی او په پرېښولو ئی انسان گناه کار گرځی او هغه کار چی په کولو ئی ثواب وی مستحب ورته ویل کیږی او کوم کار چی کول ئی منعه وی حرام ورته ویل کیږی او هغه کار چی ځان ځنی ساتل غوره کاروی مکروه ورته ویل کیږی او هغه کار چی کولو ئی ته ثواب وی او نه عذاب وی مباح ورته ویل کیږی اوس نو که ته نړی کی څوک وگوی هیڅ اقتصادی، سیاسی، اجتماعی کار ددغه پنځو څخه وتلی ندی حاصل داچی اسلام هر څه بیانوی او څوک چی په سیاست کی څوک ددین دلارښوونو څخه منعه کوی او دین او دولت سره بیلوی په حقیقت کی انسان دخپل دین څخه بیلوی. دتعجب خبره خو داده چی نن دښمنان دپوهاوی په نامه مسلمانان غولوی او حال داچی که داروپا تاریخ ته وگورو دوی خپل ددینی، سیاسی، اجتماعی ځایونه درعایت سره دپوهاوی وغوریدو ته امده سول. اسلامی نړی هیڅوک تر اروپایانو په ظلم، دیکتاتوری، فکری بندیز او تضادکی زیات نه

پيڙندي. مسلمانان هيڃ حلقه دڪليسا تر حلقى ظالمه نه پيڙندل چي خلگ ئي دهر ڊول موبنت خخه راگرڄول او پر نوو فڪرو او اخلاقي ابتڪاراتوئي خلگ شڪنجه ڪول. زمورڊين نه يواڃي چي دعلم او فڪر دين دي بلڪه نوبنت ڪونڪو او په علم ئي وده ڪونڪو ته مكافات هم ورڪوي. دپوهانو مرتبه هم دخداي ﷺ او هم دخلگو په وړاندي لوره ارزيابي سوي ده. ددين خپل پيروان دي ته رابولي چي خپل خداي وپيڙني او پريووالي ئي باور ولري او دنړي دمیلونو طبعي شيان خخه په دقيق فڪر استفاده وکړي. الله ﷻ فرمائي:

(يرفع الله الذين امنو منكم ولذين اوتوالعلم درجات)

ژباړه: الله ﷻ دهغه ڪسانو درجي پورته ڪوي چي ايمان ئي راوړي دي ستاسو خخه او دهغه ڪسانو خخه چي علم ورکړل سوي دي په بل ځاي کي الله ﷻ فرمائي:

قل انظرو ماذا في السماوات والارض وما تغني الايات والنذر عن قوم لا يؤمنون.

ژباړه: ووايه: وگوري: څنگه شيان په اسمانو او مخکو کي دي، گټه نه رسوي دغه نبناني او ويرونکي شيان وهغه ڪسانو ته چي ايمان نه لري. که دالله ﷻ پورتنی وينا ته وگورو نو اسلام دعلم پوهاوي لارښوونه ڪوي. دکفارو د(سيکولاريسم، علمانيت) پورپاگند ته هيڃ اړتيا نسته بلکي يوازي داسلام دسپيڅلي دين بدنامول دي او خلگو ته دا په غوږ ورکول دي چي اسلام دپوهي اجازه نه ورکوي اسلام (العياذبالله) يوازي زور او ظلم خلگو ته وربښي. ددغه ويروس وهل او په جراثيم ککني شعار مسئوليت د (علي

عبدالرازق) پر اوږو دی چی یو کتاب ئی د (اسلام او اصول حکومت) په نامه لیکلی دی. نوموړی په دی کتاب کی نابخښونکی افترات او اتهامت پر اسلام او الله ﷺ باندی کړی دی او ویلی ئی دی: اسلامی شریعت یواځی یو روحی شریعت دی هیڅ اړه د حکومت او دنیاوی چارو سره نه لری. درسول الله ﷺ جهاد دپاچاهی له پاره وو دالله ﷺ لاره نه وه (العیاذبالله) نوموړی زیاته کړی ده: درسول الله ﷺ دزمانی حکومت یو گډوډ او بی خونده حکومت وو. نوموړی داصحابو داجماع منکر دی په ځانگړی ډول ده ویلی دی چی دخلفائو راشدینو حکوت یو بی دینه حکومت وو (العیاذبالله) په همدی ترتیب د (سیکوریزم) پروسه تر نن ورځی پوری په نړی کی روانه ده په ټوله نړی کی هیڅ یو اسلامی هیواد ندی پاته سوی چی دغه پوچ مفکوره دی نو وی ورسیدلی. بلکی په اولنی حالت کی ټول اسلامی هیوادونه دداسی گوندونو شاهد دی چی داسلامی شریعت پر تطبیق ئی قیام کړی دی او دین ئی یواځی په مسجدو پوری خاص کړی او زیار باسی چی دین و سیاسی، اقتصادی او ښوونیز ډگر ته راوه نه وزی بنآء سیکلوریزم دغربیانو یو لویه او قوی سلاح ده چی داسلام پرضد ئی کار وی. په تعصب سره باید ووایم چی دغی سلاح زخمونه جوړ کړی دی او تر ډیره حده ئی اغیزی شیندلی دی یعنی په ټوله نړی کی داسی هیواد نسی پیدا کیدلای چی هلته چی دژوندانه ټول اصول داسلامی شریعت سره برابر وی بلکه ددین او شریعت تطبیقول قانوناً جرم پیژندل کیږی او په دی جرم کی مسلمانان په سخته سزا محکومیږی.

(دسيڪولار سيم ڊخپريدو وسائل)

دسيڪولار سيم (علمانيت) ڊير قوي وسائل لري چي اصول او قوائد ئي ثبت سوي. ددغه ناوڙي مفڪوري تل پاتي ڪيدل او خپريدل دٽولني په منخ ڪي خصوصاً ڊپوهانو، روڻ آند، پوهنڀيانو او علمي مرڪزو په منخ ڪي تضمينيڙي، ڪيدلاي سي چي په لاندو ٽڪو ڪي خلاصه سي.

(۱) خبرتياوي او مطبوعات: ڪوم ڪسان چي دسيڪلوريزم په خپرولو ڪي خپل توان او قوت سره ئي دنثرولو او خپرولو وسائل لکه ورځپاڻي، مجلي، راڊيوگاني، تلويزونونه او داسي نور ئي په خپل ڪنٽرول ڪي راوستل ڇکه دوي پردي باوري سو او پوه سول چي دغه وسائل ديو عقيددي له منڃه وڍلو لپاره او دبلي عاقيدي پلي ڪولو لپاره ديوي عقيددي پر ضد باندي نظر ورڪولو لپاره او بلي عاقيدي دملاٽر ڪولو لپاره ڄومره اثر. نو دسيڪولار سيم دتبليغاتو لپاره او داسلام دڪمزوري ڪولو لپاره بيل، بيل ڊول ددغه وسائلو څخه ڪار اخلي. په اوسني وخت ڪي ٽول رسني لکه تلويزون، راڊيو، انٽرنيٽ او داسي نور ددبئمن په لاس ڪي دي ڇه چي ئي زڙه غواڙي هغسي ڪوي هيڃوڪ ئي مخه نه نيسي، همد اڊول غربيان داخلاقو او اداپو په خلاف فلمونه جوڙوي او ڄوانان په ئي په نڙيوال تلويزون ڪي خپروي په ڪوم ڄاي ڪي چي تلويزون نه وي هلته لوڄ يانيمه لوڄ عڪسونه ليڙي تر ڄو ڄوانان په عياشيو اخته سي. دراڊيو ڇپه له لاري داسي خبري نشروي چي دڄوانانو

عموموی فکرونه و دی ته را اړوی چی د اسلامی هیوادونو گتی د غرب په بڼه کیدو کی رانغښتی دی.

تعلیم او تربیه

غریبانو د تعلیم او تربیې ډول دخپلی خوښی سره سم د ابتدائی څخه تر لوړو زگړو پوری نیولی دی هغه لوړی زدکړی چی د ټولنی لپاره د پوښتیو د تیر حیثیت لری، د هری ټولنی دهیلو پوره کیدو یواځنی لاره تعلیم او تربیه ده لکه چی د ټولنی دشاتگ او ماتی لامل د تعلیم او تربیې پرینسودل دی تعلیم دیوه ملت دشخصیت معیار دی اد تربیه د ټولنی دمیرنیو او زړور مفکرینو دستراج دی. همدالامل دی چی سیکلوریزم خپل ټول تاکتیکونه ئی په نړی کی و تعلیم او تربیې ته بیل کړی دی ترڅو په پوره زور سره دمسخر کولو په موخه دنړی د تعلیم او تربیې ملونه په خپل لاس کی واخلي ترڅو ددی پروسی دلاری وکولای سی دراتلونکی نسل تربیه وکړی اصلاً د دین څخه بی برخی کول دی او دنوی نسل د دین څخه محرومه کول دی. له بده مرغه په نړی کی په ډیرو اسلامی هیوادو کی دا کار سوی دی او په ډول، ډول رنگونو او بڼو پلی سوی دی. پدی ځای کی ئی څو شکلونه په لنډ ډول بیانوم.

(۱) وې دینو او له مذهبو زدگړو ته خلگ تشویقول.

(۲) د دینی زدگړو په طالبان پسخند وهل او په ټولنه کی ئی رول راکمول.

(۳) دنرو او نجونو گډ تعلیم.

(۴) پردینی مدرسی باندی تنگی جوڙول.

(۵) دترقی او ودی په نامه یو مضمون په تعلیمی نصاب کی زیاتول
دسیکلوریزم دنظریاتو مطابق.

(۶) دخارجی مکتبو او مدرسو جوڙول.

(۷) ددینی علومو دښوونکو او دعصری او سانی زدگرو دښوونکی ترمنع
توپیر پیدا کول او په امتیازاتو کی ئی توپیر کول. داسی ډیری نمونی سته
چی دښمن دهغه ترپوښ لاندی فعالیت کوی، زما په آند هیڅ یو اسلامی
هیواد به خلاص نوی چی دیوتنیو لومو څخه دی خلاص وی همدا ډول
دخلگو ویشل وسیاسی خلگو او مذهبی خلگو ته یو بله نمونه دتعلیم
دمستخر کولو لپاره. یقیناً دایوه دردونکی حالت دی چی مور مسلمانان ژوند
پکښی کو دعربی ژبی ښوونکی دکیمیا، فزیک او نورو دښوونکی په پرتله
نیمه مرتبه لاهم نه اخلی آن تردی یو محاسب تریو دینی عالم او حافظ په رتبه
کی لوړ دی.

په ښوونه او روزنه کی دسیکولر کیدلو پایلی

په ښوونه او روزنه کی سیکولر کیدل بیخی ناخوښی او دردناکی پایلی لری
ددغه کار په سبب اسلامی ټولنه وشاته ځی او دسقوط سره مخ کیږی

دجامعی یو فکر پریلو فکرونو باندی ویشل کیری دغه په دی پایلی په لاندنیو نقطو کی خلاص کیدلای سی:

1. یوه طبقه درون آند په نامه رامنخته کول چی دقرآن یوازی نوم پیژنی او دحرفو په اړه ئی یوازی رسم الخط پیژنی نور نو داسلام په اصولو او اساساتو نه پوهیږی.
2. علماء او فرهنگیان پر دوو برخو وویشل: الف علماء دین. ب: ددنیا علماء.
3. ددینی علماء او دطبعی علومو دعلماء په منخ کی بیلتون راوستل.
4. دنوو هیلو او اسلامی امت دانتظاراتو تر منخ فاصله پیدا کول، رون آندی او فرهنگیان ددی کارته هڅول.
5. کوچنیان او جوانان ددینی علومو دزدگرو څخه متنفر کول.
6. داسلامی امت رابطه او پیوند دتیر او علمی او فکری میراث څخه پری کول.
7. دواکمنی په ځایو کی دسیکولر او قانون ځای نیول دی دینی لارښوونی شاته پاته سوی دی.
8. خلگ ددین داهمیت څخه بی پرواکول او په دینی علماء پسخند وهل.
9. مسلمانان دماتی او شاتگ خواته بیول او نورو ته اړ کول.
10. شریعت دخلگ دژوند دهر اړخ څخه بیول.

(۳) سیاست: هر کله چي دسيکولران په دي وتوانيده چي خپل سيوري پر مطبوعاتو، خپرونو او تعليم باندې وغوروي، د مشرتابه او ماکمن مرکزونه ته ئي لار پيدا کړه طبعي خبره ده چي سياسي ملونه به هم دخپلو معتدقاتو برابر عياروي او په خپل لاره کي به اخلي همدې خبري پر بنسټ باندې د اسلامي نړي په هيوادو کي دسيکولارستي سياست دپلي کيدو له حال کي دي او هيڅ پيوند دالهي شريعت سره نه لري، په هيڅ کار کي و خدايي قانون ته رجوع نه کوي، بلکي دايو داسي سياست دي چي (جان جاک روسو)، (لاماتين) او (افلاطون) پر نظريو باندې ولاړ دي نوموړي کسانو ددين سره هيڅ پيژندنه نه درلوده، بالاخره دريمي نړي کورني او بهرني سياست دغرب دسيکولر نظرياتو مطابق جوړيږي دا کار هم دزياتو دلائلو په شتون کي دښاغلي دښمن لخوا سوي دي.

(۴) قانون او محکمي: مسلمانانو دتاريخ په اوږدو کي داسلامي شريعت پرته بل شريعت او داسلامي قانون پرته بل قانون نه پيژندي هغه شريعت او اسلامي قانون چي دپاک قرآن حديث څخه چنل سوي دي. له بده مرغه دشریعت ځای سيکولر او کفري قانون نيولي دي هغه قانون چي موږ د عقيدې، ټولني او چاپيريال څخه نه دي جوړسوي، ددغه قانون په راتلو سره ساتنه، عدالت، امنيت، عزت، ددين احترام او دمال ساتنه له منځه تللي ده او ځای ئي فساد، ظلم، خيانت، او ويري نيولي دي، دټلني حيثيت او شخصيت دتيري او تجاوز په ډگر کي واقع دي. اسلامي هيوادونه دښکيلاک دديب تر

منگولو لاندی راغلی دی خدای ﷺ بنده گان هر چیری په تورو خوکی ایسار دی.

(۵) هنر او ادبیات: اسلام هیخ کله دادبیاتو پر دوو، وزو یعنی دشعر او نثر په وړاندی ددبمنی موقف نه دی نیولی، او هیخ وخت ئی دشاعر په شاعرانه تخیل او اعتبار باندی بندیز نه دی لگولی. بلکی اسلام دشعر او ادبیاتو لپاره د(نوبل) تر جائزی لوری او گران قیمته جائزی ټاکلی دی ددوی دتشویق او ترغیب لپاره لکه چی اسلام دشعر خخه سلاح جوړوی او بیا په مت ددبمن سره مبارزه کوی. او ددغه شعر په واسطه ئی درسالت دمبادیو خپریدل کړی دی، تر ټولو لویه خبره داده چی رسول الله ﷺ خپله شعر ته غوږ نیولی دی او دشعر اوریدل ئی خوښ کله دی خکه په کوم سړی چی به رسول الله ﷺ پوه سو چی شاعر دی نو ورته ویل به ئی چی شعر راته ووايه خکه امام مسلم دشرید ﷺ خخه روایت کوی چی شرید ﷺ وویل: یوه ورخ تر رسول الله ﷺ تر شا سپوروم (پریه سورلی باندی) رسول الله ﷺ راته وویل: (هل معك من شعر امیه بن الصلت شیء؟ قلت نعم، قال: هیه فانشد ته بیتاً، فقال: هیه ثم انشدته بیتاً، فقال: هیه حتی انشد ته ماء بیت) ژباړه: دابو صلت دزوی امیه یو شعر دی پیاد دی؟ ما ورته وویل: بلی، ده مبارک راته وویل: شروع یی کړه، یو بیت می ووايه، ده مبارک بیا وویل: وی وایه بیا می یو بیت ورته ووايه، ده مبارک ووایل: وی وایه: په دغه ترتیب می سل بیتونه ورته وویل.

ريشتيا هم اسلام ادبي نصرونو او شعري ټوټي خوندوري بنودلی دی. او دمنظمو لړ لیکونو په وړاندې ئی لارښوونې کړې دي او دائی دیو قوت په ډول داسلامي ټولنی داصلاح او گټو په لاره کښی مؤظف کړی دی داهم داسلام پاملرنه ده دادب ولوری ته ده، داهم ښکاره خبره ده چی اسلام دایو مؤثر او ښکلی قوت موندلی دی چی په زړونو کښی تر ټولو وړاندی تاءثیر کوی. سیکولرانو چی ددی نقطی په اهمیت پوه سوه نود سمدلاسه وصحنی ته راداخل سوه بده استفاده ئی ځنی وکړه او ادب پیوند ئی ددین سره پری کړی په پایله کی ئی دشاعر ملونه خوشی کړل او دی ته ئی دعوت کړی چی شاعر کولای سی هرڅه چی وایی باید وی وایی او هرڅه چی دده طبیعت ورته وایی په هغه ډول ئی باید تعبیر کړی. بله خبره داده چی ددوی په آند باید شاعر و خدای ﷺ ته وشریعت ته سر ټیت نه کړی او اسلامی ارزښتونو او تقلیدونو ته باید پاملنه ونه کړی ځکه ددوی په آند دا ډول کارونه دشاعر په کارو کښی خنداچوی همدادول ئی ادبیانو ته دا (تلقین) ورکړی چی شعر باید په روا او ناروا سره ونه پیژندل سی بلکی باید په ښائسته او بدرنگه سره باید وپیژندل سی. په همدی ترتیب ئی دشعر او ادب ښکلاوی بدرنگی کړی او شعر ئی داسلامي عقائدو په خلاف استعمالول پیل کړه لکه چی په رزیلو او فاسدو څپرونو کی تر سترگو کیږی نو له همدی امله هنر او ادب یو منبر دمنبرو څخه، یو سنگر دسنگرو څخه او یوه توره دزهرو لړولو تورو څخه داسلام پر ضد قرار و نیوی.

(۶) بهر نی بور سونه: هر خومره چی داسلامی هیوادونوشاگردان په سیکولر مکتبو او مدرسو کی شامیلیری او دسکولرانو بنوونکو او مقرراتو سره برابر درس وایی او خلگ په غسی محیط او ټولنه ژوند کوی بیا هم دخلگو په زړو کی اسلامی مینه او تقلید که شه هم لږ وی شتون لری نوله همدی امله دسیکولرانو دخلگو منعه کول داسلام خخه او خپل کرغیرن فکر ټپل گران کار دی خو بیا هم ددوی دپوره هخو په شتون کی ممکن دی ځکه ټولنی او محیط خامخا په خلگو کی تاثیر کړی دی دخلگو په کړونو او فکرونو کی توپیر پیدا سوی دی ددغه خبری په نظر کی نیولو سره دسیکولر پلان بنوودونکی داسی پلان جوړ کړی دی چی دمسلمانانو اولادونه وخیل غربی پوهنتونو ته دزده کړی لپاره جلب کړی ترڅو په اسانی سره خپل هدف ترلاسه کړی ځکه که شه هم زمور دپوهنتون او غربی پوهنتون ترمنځ چندانی توپیر نسته مگر داخبره داپاملرنی ورده چی یو شاگرد کله دغرب پوهنتون ته ولاړ سی خامخا خپل کړه وره او ژوند دخپلی ټولنی خخه پرته دغرب دټولنی سره برابر وی دداسی خلگو سره به ئی شناخت وی چی په فکرونو او مذهب کی به دده دټولنی دخلگو خخه مخالف وی، ددغه کار په کولو سره دبنمن کولای سی چی دشاگرد فکر او اخلاق دخپلی خوښی سره سم جوړ کړی یعنی داکار ډیره مرسته ورسره کولای سی. کله چی ئی دشاگرد ظاهری کړه وره او عادت بدل کړی وروسته بیا ددماغ پریولو او پوره ډول سره ددوی دفکرو منلو کار شروع کوی کله چی ئی داکار وکړی استاذان ئی په دی ډاډه سوی

چی اوس نو زموږ پليته او کرغیرنه مفکوره پکښی تپل سوی ده او زموږ لپاره ښه کار کولای سی نو بیا خپل وطن ته استوی، د اتوماتیکي فشار په مټ ئی په خپلو هیوادو کی د قیادت او قانون جوړونی په ځایو کښی گماری. دوی هم په داسی کارو شروع کوی چی استاذان ئی ځنی ناتوانه سوی وی، د اسلام ارزښتونو په لمنځه وړولو او د سیکولر ودانولو پیل وکړی. د اسلامی نړی زیاته برخه شاگردان غرب ته تللی وی او که شرق ته تللی وی د زده کړی په پورتنی ډول راستنیری، د څو کسانو پرته چی د الله ﷻ رحمت باندی سوی وی. دغه کړنلاره اوس هم په پوره زور سره روانه ده د غرب او سیکولر پیغامونه سرته رسوی مگر مسلمانان د دغه خطرناک کار څخه یا خو خبرندی او یا داسی ناتوانه سوی دی چی بله لاره نلری. بلی: مسلمانان د (طه حسین) څخه څومره توانونه او تکلیفونه ولیدل چی دپارس څخه راستون سو او دوزیر معارف په حیث مقرر سو او دپوهنی درئس او مدیر په توگه مقرر سو نو نوموړی دخپل منصب څخه په استفاده کولو دمصر په لویه دانشگاه (الاهر) کی او نورو پوهنځیانو کی د سیکولر د اصولو لپاره په پوره پیمانه کارونه وکړل بالاخره وایم کوم کارئی د سیکولر په مخالفت وکړی؟ کوم څه ئی ونه کړل؟ همدا ډول مسلمانانو د (الاهر) دیو شیخ افاعه الصهطاوی څومری مشکلات ولیدل چی د محمد علی دلوری څخه دفرانسی د علمی تحقیقاتو پوهنځی ته کاندید سو رفاعة چی کله مصر ته ستون سو د غرب زده کړی ئی تر لاسه کړی وی فکر ئی په پوره ډول خپیش او ناوړه گرځیدلی وو، دده

درا تگ سره جوخت دمصر په اسلامي ارزښتونو او اخلاقو کي نقص پيل سو. نوموړي د فرانسې خط سیر تعقیبوی او خپل سیخلی دین ته ئی ناخوالی واورې. دده خیر زیت خلگ وه او سته چی خپل دینی حیثیت ئی په غربی دین کی حل کړی دی او ئان ئی د غربیانو د لاس اله گرځولی ده لکه: (قاسم امین)، (سعد زغلول)، (محمد خلف الله)، (فرج فود) او داسی نور. دغه ډول کسان تر نن ورځی پوری زیات مهم ملتونه په لاس کی لری. او داسلامی ټولنو ښوونیزی بنسټیزی اداری کنټرولوی. او داسلامی روڼ آندو، فههاؤ او علماؤ د بر طرفه کولو او شرولو لپاره هڅی کوی.

*****

د قومی او نژادی تعصبات ژوندی کول

(د قومیت تعریف)

د قومیت څخه موخه دخپل قوم ویاړ دی دخپل قوم دلوروالی باور دی پر نورو قومونو او نژادونو باندی دخپل قوم لپاره مشری او قیادت خوبسول لکه دالمان دهیلتر دوخت واکمن خلگ چی دائی شعار وو چی المان تر ټولو لوړ دی ددغه کسانو د فکر په لړ کی هتلی یوه وتلی څهره وه چی دالمان دمصالحو په خاطر ئی دنیا برباد کړه. یقیناً اسلام په هغه وخت کی ظهور وکړی چی قومی او نژادی تعصبات اوج ته رسیدلی وه او بشری ټولنه دپاشلو او هلاکت

مرحلی ته رسیدلی وه، دغه دعوت دالله ﷺ په فضل او لورینه، دخدای ﷻ دمیرنیو بندگانو دمخلصانه دعوت په مټ او درسول الله ﷺ دمديرانه مشري په برکت وکولای سوه چی دعصبیت تور او درانه حنځیرونه چی دبشریت پښی او لاسونه ټینگ ترلی وه وی شکوی. او یوه اسلامی نمونه ئی راوړه چی بشریت ئی مثال نه وو لیدلی، هغه ټولنه چی دقومی او نژادی په سیند کی لاهو وه لمنځه ولاړه پر خای ئی یوه داسی ټولنه راغله چی دتوحید پر شمه باندی راټول او دمنځه څخه ئی قومی او نژادی توپیر تللی وو، دوروگلوئی او توحید بیرغ ئی په منځ کی ورپیدی، دعزت او ذلت معیاری عمل او عقیده سوه. مختلف ملتونه لکه عربی، فارسی، هندی، قبطی، چینائی، رومی او حبشی ټوله په یوه ټوټه دیو ملته په خیر داسلام ترسایوان لاندی راغلل. چی خدای ئی یو دی، کتاب ئی یو دی، پیشوائی یو دی او قبله ئی یوه ده. دجهالت دوخت ټول تبعیضات ئی هیر کړل خپل ټول توان پر عقیده او اسلامی فکرونو باندی متمرکز کړل. هغه عقیده چی ددوی ددوستی او دښمنی بڼه ئی جوړول. زموږ دښمنان په دغه خبره تر مسلمانانو ښه خبری ځکه: (فلیب حیثی) وایی: شک نسته چی اسلام دمسلمانانو ترمنځ مینه او الفت پیدا کړی دی. او یواځی ددی اهداف یوالی دی. هغه دیوه چی دمسلمانانو دهیلو او ارزوگانو دپوره کیدو لاره ځلوی هغه ددوی دمنځ درخی او کینی لیری والی دی. مختلف عناصر او نه رغیدونکی پېښی ئی دصمیمیت په فضا بدللی کړی دی، دعربو په منځ کی ئی یو پاڅیدونکی قوت رامنځته کړی دی. په کال

(۱۹۱۱م) کی دتتصیر یوہ غونڈہ دھند پہ لکنو کی جوڑہ سوہ پہ نوموری غونڈہ کی (ویترخت) وویل: کہ خہ ہم اسلام پہ وده، ترقی او مدنیت کی ترمور پاتہ دی مگر دلتونو پہ روغہ جوڑہ او دمشکلاتو پہ لمنخہ وړلو کی تر مور وړاندی دی. (جستالوبون) وائی: پہ اوسنی حالت کی تر یوہ ملیارہ زیات انسانان زیات انسانان مسلمانان دی دجزیرة العرب هیوادونه، مصر، سوریه، برصغیر، یولویہ برخہ دھند، روسیہ او چین همدا ډول دافریق براعظم داسلام دین قبول کړی دی هم دا اسلام دی چی ټول ملتونه ئی دقرآن دقانون لاندی راوستلی دی دژی یوالی او پیوندونه ئی رامنختہ کړی دی پہ پایله کی ټول حاجیان او زیارت کونکی پہ یوہ خای کی پہ مکہ مکرمہ کی سرہ یو خای کیری ټولہ شکیدلی پیوندونه درسول اللہ ﷺ پہ اتباع کی دیوی ژبی لاندی پیوند سوی دی او ټولہ دعربی اصولو او قواعدو مطابق الزاماً دقرآن کریم تلوت کوی همدا لامل دی چی عربی ژبه پہ اوسنی نړی کبسی دلومړی درجی لرونکی ژبه ده همدا ډول پہ اسلامی ملتو کی دهر نسل او هر نژاد خخه چی وی پہ خپلو منخو لویہ خواخوږی او همکار لری. ددومری لویو قومونو سرہ یو خای کول داسلام ددین پرته ممکن نه دی. (داهم داسلام پہ اړہ دتاریخ شہادت دی).

د اسلامي ټولني د جوړوني اصول او اساسات

ټول هغه اصول چې د اسلام مابين دين و خپلي ټولني ته بنسودلي دي او ټولنه پر هغه باندې ولاړه ده په لنډ ډول عبارت دي له:

(۱) پر يوه خدای ﷺ باندې ايمان لري او د خښتنې ﷻ په وړاندې عاجزي کول او ټولو او امر او نوهيو ته ئې غاړه ايښودل.

(۲) د يووالي پر بنسټ باندې باور لري لکه چې فرمائي:

(وان كنتم في ريب من البعث فانا خلقناكم من تراب ثم من نطفة)

ژباړه: كه تاسو دميرني څخه وروسته په شك كې ياست نو موږ تاسو دخاورو څخه پيدا كړي ياست بيا مو دنطفې څخه پيدا كړي ياست ... بيا فرمائي:
(ان خلقناكم من ذكر وانثى)

ژباړه: بيشكه موږ تاسو دنارينه او نسځي څخه پيدا كړي ياست.

(۳) پردې باور كوي چې ټول دخدای ﷺ بنده گان دي او هر سړي به دخپل عمل مطابق د خښتنې تعلى ﷻ حضور وړاندې كيږي لکه چې فرمائي:
(كلهم اتية يوم القيامة فرداً)

ژباړه: دوى ټوله به په ورځ د قيامت يواځي راځي.

(۴) دخلگو پردرښت او بې عزتي باندې د تقوى لمخې باور لري: لکه چې فرمائي:

(ان اكرمكم عند الله اتقاكم)

ژباړه: بيشکه په تاسو کې د درنښت وړ هغه څوک دی چې په تاسو کې پرهيزگاری.

د نژادې تبعیضاتو په نشرولو کې د دښمن رویې

کله چې صلیبی جگړې د اسلامي ټولنو د بنسټ غورځولو لپاره پیل سوی لومړی یرغل ئی دورورگلوی پر دیوال باندی وو. ځکه دوی پوهیدل چې د اسلامي ټولنی دپاشلو او د اسلامي امت څخه دیوالی لمنځه وړلو لپاره یواځی لاره کومی تعصبات رامنځته کول دی نو له دی امله د فکری جگړی جنگیالیو د قومیت د بی روحه کالبد په ترکیه کی راژوندی کړی ځکه ترکانو چې دخلافت او مشرتابه چاری په لاس کی درلودی او عرب ئی ماتحت وه نو دستی ئی په عربو کی د افکرو څو څاوه چې تاسو در رسول الله ﷺ عیال یاست رسول الله ﷺ په تاسو کی لیرل سوی دی، د اسلام ځلا د لومړی ځل لپاره ستاسو د سیمو څخه ځلیدلی ده، ستاسو پلرونو او نیکونو پردی دین قربانی در کړی ده نو ترکان بیا څوک دی چې مشر کوی. دا خبره خو ریشتیای وی مگر ددی خبری تر شا یو خطر په کمین کی ناست وو چې د اسلام ټول منافع ځنی بریادیدل اصلاً موضوع بله وه، ملک حسین نیکه شریف حسین د دغه قومی تعصب له امله خپل بیلتون او خپلو اکی دخلافت څخه علان کړه. همدا ډول د عربی ټولنی څخه د اسلامي وحدت د لمنځه وړولو په موخه په مختلفو عنوانو شعارونه د قوم پرستی د ژوندی کیدلو لپاره پورته سوه. په مصر کی

فرعونیت، په سريه کی فينقيت او په الجزائر کی بربريت تازه روح واخيستی، د قوم او نژاد پر بنسټ سياسي خوځښتونه پيل سوه نوی ملتونه تاء سيس سوه خلگ دژبی او تاريخ پر بنسټ يو دبل سره پيوند سوه دين او عقیده ئی دژوند د قاموس څخه وغورځول. دغه ډلی د سياسي، معنوی، مادی او نظامی ملاتړ څخه برخمنی وی د همدغی وسیلی په مټ وتوانيدل چی خپلی زیات شمیر ارزوگانی او هیلی پوره کړی. د اسلام دیو موتی ټولنی دبربادی او تباهی لپاره، د اسلام دمرستی او تعاون لمنځه وړولو لپاره او دنوو احزابو ډلو د قوم او نژاد پر بنسټ دجوړیدو لپاره مهم اهداف هغه ډلی دی چی ضرر رسانه چینجی په خیر د اسلام ریښی وهی:

دهغه ډلو او سازمانونو نمونه چی د بنمن

تاسیس کړی دی

الف: عربی ټولنه، یاد عربی هیوادونو اتحادیه چی دانگلیس پسه مستقیمو پلانونو طرحه شوی ده تر څو دغه اتحادیه پر عربو باندي دبر لاسی لپاره استعمال کړی او مصلحو مسلمانانو حتی دوحدت دیبا راژوندي کیدو لپاره بی گتی کړی. ددوی دگتو زانگو ده.

ب: دبعث سیو سالستی گوند چی په عربو کی په (۱۹۴۷م) کال کی درخه لرونکی (میثل عفلق) لخوا په عراق او سوریه کی جوړ سو.

ج: دقحطائی سازمان چي په (۱۹۰۹م) کال کي ئي ظهور وکړي دغه سازمان د بنسټ ايښودونکو څخه مشهوره څهره د (خليل حماده) څخه عبارت ده. داسي ډيري ډلي او سازمانونه دد بنمن لخوا جوړ سو په چي قوميت پرستي او نژاد پرستي ته ئي وده ورکوله.

د: ددغه ډلو په څنگ کي غربيانو ځني نور انجمنونه دپوهاوي په بهانه جوړه کړي وه چي ددوي د مشکلاتو دحل په خاطر ئي پانگو ته کوله. ددغه موضوع دثبوت لپاره ديوه يهودي لس ميلونه ډالر ورکول دموزيم دجوړيدو لپاره بنه شاهد دي د (جب) په نامه يو مشرق وائي: دمسلمانانو دغربيانو گرځولو لپاره پر دوي باندي دصليب اثر اچولو لپاره او ددين څخه دليري کولو لپاره مهم شئ په اسلامي هيوادو کي دمکاتبو رشد دي چي تر اوسه هم مسلمانانو پاملرنه کي قرار لري. داډول کارونه يعني دخپلي خوښي بنوونځياني جوړول په مصر، ترکيه، اندونيزيا او ايران کي دپاملرنې وړ دي. دغه موضوع دد بنمنی دشعور دپياوړي کولو لپاره داروپائي پر برابر ځانگړي ځاي لري او په راتلونکي کي به دقوم پرستي او نژاد پرستي لپاره پياړي رول ولري. په هم دا ترتيب دد بنمنانو غوښتنی موجودی سوی او دمسلمانانو په منځ کي ئي دنفاق او روشيندي او مسلمانان بچي ئي سره بيل کړه.

د قانون جوړونې او پلان جوړونې پر مرکزونو باندې پر لاسی

د ايو څرگند حقيقت دی چې هر مسلمان په دی باور دی چې کامل قدرت او واکمنی یوازې الله ﷻ لره ده که دهر مسلمان څخه پوښتنه وسی چې کامله واکمنی چالره ده؟ په څرگنده به جواب ورکړی چې خدای ﷻ لره ده. مسلمانان د تاریخ په اوږدو کې په دی باور دی او دخپلی عقیدې بنسټ بولی او دخپل دولت د شاستون او دایمان دلیل ئی بولی څښتن تعالی ﷻ فرمائی:

فلا وربک لایؤمنون حتی یحکمون فیما شجر بینهم ثم لایجدو فی انفسهم حرجاً ممّا قضیت ویسلمو اتسلیما.

ژباړه: پس نو قسم ستا په رب چې دوی به مؤمنان نسی (تر هغه وخته) چې ددوی په منځ کې اختلاف پېښ شی او ته ئی په منځ کې فیصله وکی ددوی په زړو کې تنگی نسی پیداچی تا حکم ورکړی دی او په غاړه ایښودلو ئی قبول کړی. مسلمانان په دی باور دی چې د شریعت پرته پرېکړه کول ارتداد او نفاق دی او د منافع ښه ده. الله ﷻ فرمائی:

واذا قیل لهم تعلوا الی ما نزل الله والی الرسول رایب المنافقین یصدون عنک صدوداً.

ژباړه: کله چې وویل سی الله ﷻ نازل کړل سوی (امرته) راسی ته به وینی چې منافقان به ستا څخه اعراض کوی په اعراض کولو سره. کله چې فکری جگړی

اسلامی هیوادونه تر یرغل لاندی راوستل. د فکری جگړی متولیانو د مسلمانانو ټینګښت پر شریعت باندی او دنورو قوانینو ته نظر نه کول ملاحظه کړی وه او پردی ئی باور وو چی تر څو مسلمانان د اسلام د شریعت څخه نوی لیری سوی او شریعت ته ئی د پای ټیکي نه وی ایښی ددوی بریالیتوب په خپلو شومو اهدافو کی شونی نه دی، پدی هم پوه وه چی پردی کار باندی برلاس تر هغه وڅه نسی راتلای چی د قانون جوړونی او پلان جوړونی پر مرکزونو باندی تسلط نوی راغلی نو لدی امله ئی پر دغه ځایو باندی د برلاسی لپاره ئی پوره هڅی پیل کړی ددغه هڅو څخه د شریعت لمنځه وړل یوازی هدف نه وو بلکه هدف ئی دا وو چی د ژوند ټولی چاری د فکری جگړی سره برابرې کړی په همدی ترتیب ئی اسلامی شریعت، اسلامی اقتصاد، اسلامی بنوونه او اسلامی ټولنه ئی یو په بل پسې یو وړل دینی علومو چی فقهاؤ او علماؤ په گران قیمت د کتاب الله او سنت رسول الله په رڼا کی لاسته راوړی وه او د ژوند یو ښه قانون پکښی نغښتی یواځی دمراجعینو لپاره په کتابو کښی بند پاته سوه او عمل ئی د قانون لپاره نه وو. دیوه میراث په ډول پاته سوه او د پیری او دیب ددفعی د شئ په څیر په الماری او کتابتونو کی ساتل کیده. کله چی انسان د حقوقو، اقتصاد، تجارت او تعلیم او تربیی پوهنځی وواپی نو سپری ته معلومیری چی ددښمن بی روحه درس په بد پوښ کی څومره بی خونده دی چی خلگ نفرت ځنی کوی او د پوهانو په وړاندی ئی

ڊيو داسي تاريخي پيديدى په خير وړاندى كوى چى په اوسنى ژوند كى د تطبيق وړنده.

د تعليم او تربيه په مركزونو كى نفوذ

په تير بحث كى مو په ټولنه كى د تعليم او تربيه د شاوخوا اهميت بيان كړى او وه مو ويل چى تعليم تربيه د هري ټولنى دمپلا د تير په خير ده او هري ټولنى اوسنى او راتلونكى حالت د پوهى پر بنسټ ولاړ دى. ټولى بشرى ټولنى د پوهنيز مركزونو پياوړى كيدو لپاره هڅى كوى. مسلمانان د دينى بنوونو پر بنسټ د علومو په زد كړه او هغه كټى چى پرى مرتبى دى تر نورو وړاندى دى كله چى اسلامى هيوادونه د صليبى جگړو تر يرغل لاندى راغلل. د صليبانو مهم هدف د مسلمانانو پر تعيمى مركزونو باندى تلسط وو تر څو دوى و كولاى سى چى دخپلو عسكرو دايستلو وروسته خپله بقا وساتى داددى لپاره چى پر ملتونو باندى خپل پوره سيورى وغوړوى او نوى نسل په زده كړه كى وخپل سيستم ته واړوى او اسلامى ملتونه د تعليمى تيراژ، د بنوونكو په انتخاب، د تدريس په ژبه كى او د درس په كتابو كى د دوى تقليد وكړى. دا يو څرگند حقيقت دى چى په نړى كى هيڅ داسى اسلامى هيواد نسته چى د معارف وزارت دى ئى امرىكائى مشاورين نه لرى. د ردونكى خبره داده كله، كله د دغه مشاورين ديهوديانو او سهونيزم لمنځو څخه ټاكل كيږى دهغه توافق له مخى چى د كفرى هيوادو او اسلامى هيوادو د معارف د زيرانو تر

منڃ سوئ دی په دی ترتیب دی چی امریکائی بنوونکی به په اسلامی هیوادو کی په پوهنځیانو او مدرسو کبسی د بنوونکی په صفت کار کو هغه کفر کتابونه چ دغه بنوونکی ئی دځان سره لری په ځینو استشنائی وختو کی په مربوطه کار وکی د دخالت اجازه ورکړل سوی وه. دا خبره د ابو دمخ کرښه وه ددوی رول و طرفته ته غورځیدلی وو د عقیدې دمخالفو خبرو کولو پر مهال هیچاته اجازه نسته چی اعتراض وکړی. د غرب استخدام سوی بنوونکی دخپلی ژبی پرته په بله ژبه درس نه ورکوی داخپله یو داسی کار دی چی خلگ دقرآن د ژبی څخه او دخپل تعلیم او تربیی څخه لیری کوی. له همدی امله مسلمانان یو مهم عامل د وحدت دعواملو څخه دلاسه ورکوی چی دقرآن او حدیثو درسول الله ﷺ ژبه ده. د د بنمن نهایی هدف دادی چی دخلگو عقلونه پریولی او دیو نوی رنگ د غربی فکرونو ورکړی، دفکری جگړی اهداف تر لاسه کړی ددوی دغه نفوذ پر تعلیمی مرکزونو بانندی په ډیرو ډولونو بانندی چی له جملی څخه ئی:

ددرسی ژبی په حیث د پردی ژبه پیل

دا خبره په ټوله اسلامی هیوادو کی عامه سوی ده چی په پوهنتونو او پوهنځیانو کی رسمی ژبه انگلیس، فرانسوی او یا المانی د تدریس لپاره رسمی ژبه ده. په اسلامی نړی کی یوازنی هیواد چی ټول زده کړی ئی عربی دی لکه طب، انجنری، اقتصاد، تاریخ او جغرافیه او ادبیات د سوری هیواد

دی. وروسته په ټینو هیوادو کی هم د سوری په خیر گامونه اخیستل سوی دی لکه ایران، الجزائر، تونس، لیبیا او داسی نور خو ډیر لږ کار دی. په داسی حال کی چی داکار د پایلو سره راسخ عزم غواړی او زیاتی هخی او زیارونه غواړی.

د اجتماعي او بشري علومو په پروگرامو کی تغیر

دښمنانو په دی موخه چی د فکری جگړی اهداف ئی دښوونیزی پروسی سره برابر سی دپاملرنی وړ تغیرات ئی په علومو کښی راوستل دی په ځانگړی ډول په بشري او اجتماعي علومو کښی چی د مثال په ډول ئی څو بیلگی په لاندی کړښو کی بیانوم:

الف: تاریخی اود درس طریقی ئی: کله چی د متعلمینو ته د تاریخ ترس ویل کیږی قصداً روعداً به ئی دغه مضمون نیگړی کاوه او حقایق به ئی پیتول داسی ټکی ئی پکښی ښودل چی اسلامی امتخارات به ئی نیمگړی کول او اسلامی ځلا به ئی ټیټ رنگه کول پر ځای به ئی غربی تاریخ ایښودی چی ددی څرگندونه به ئی کول چی دژوند حماسه پیدا کونکی دوی دی د مثال په ډول: د (ناپلئون) بی رحمه او انسانی ضد یرغل چی په (۱۷۹۸م) کال کی پېښ سو په حقیقت به ئی پرده اچول او په ښکاره به ئی شاگردانو ته د افکر ورکاوه چی گویا د ایرغل دمصر لپاره یوه فتحه ده او حال داچی داحمله

د اسلام د لمنځه وړولو او د اسلامي نړۍ د علم د زانگو د لمنځه وړولو او د علماؤ د قبلي له منځه وړولو لپاره وه.

ب: د تعليمي پلان څخه د ځينو حديثونو ايسته كول: تر ټولو خطرناکه حديث هغه غير نظامي حمله وه چې امريکا د ټولو هغه نصوصو د تعليمي پلان څخه له منځه وړلو ته ملامتړل چې د يهوديت او عيسائيت ضد وه. مصر لومړی هغه هيواد وو چې د دغه غوښتنې جواب ته ئی لبيک ووايه په ځانگړی ډول د (کمپ ديويډ) د معاهدي تر امضا وروسته ئی کم همته اقدام وکړی، داسی نور هيوادونه هم چې په دی لاه کی ئی د يهودی اهدافو شتون لپاره بی وقفی او پر له پسې گامونه واخيستل.

ج: د جغرافيهي مضمون له لاری د اسلامي هيوادو په منځ کی دبيلتون کړنې غځول. هغه مضمون چې د بنمن په زیاته کټه دی د جغرافيهي مضمون چې د صلیبی خدمتونو په سرته رسولو کی بنه کار کوی. دغه مضمون په داسی ماهرانه ډول تدریس کيږی چې د مسلمانانو تر منځ د جدائی او بيلتون کړنې بنه پیاوړی کيږی. په دی کی هېڅ شک نسته چې د اسلامي هيوادو په منځ کی د سرحدو کړنې د صلیبی د بنمنانو یوه توپټه او د سیسه ده مور ته په کار ده چې د دغه کار پر ځای شاگردان پوه کړو چې د اسلامي هيوادونو تر منځ سرحدونه معلومول د بنمنانو کار دی دیو جوړی سوی او وارد سوی کار دیچی پر مور ټپل سوی دی ځکه دا کار په اسلام کی هېڅ اثر نه لری بلکی دا کار په اسلام کی مردود دی اسلام هېڅ مرزا او سرحد د اسلامي هيوادو په

منځ کی سرحدونه پیژنی داسلام له آنده سرحد ایمان او عقیده ده. داسلام له نظره که یوه توتیه مخکه په شرق یا غرب کی وی دتولو مسلمانانو شریکه ده. دد بنمن هر ډول یرغل پر هر ځای باندی ددمسلما نانو پر توله علم اسلام باندی یرغل دی او پر تولو مسلمانانوی د دفاع و اجب ده خوله بده مرغه مور دغه مضمون دیو حقیقت په څیر در رسوو چی گویا داسلامی هیوادو په منځ کی او دخپلی خاوری تمامیت داسلامی مصالحو پرته په نظر کی نیسو که څه هم سرحد دکفارو سره وی او که دمسلمانانو سره داده داسلام توتیه کولو فکر دی او مور ددی فکر ته قوت وربخښو. دافکر په پوره ډول باطل دی الله ﷻ ددی شر څخه مسلمانان ساتلی دی خوی دوی ورځغلی. داسی ډیر مثالونه سته چی دا وړوکی رساله ئی دتولو دبیان توان نه لری نو لدی امله په دغه لړ بسنه کوم.

د فرهنگي او تعليمي مؤسسو تاسيس

غربيانو دخپلو گټو لاس ته راوړولو لپاره دبنسوونی او روزنی دپوسی څخه دصلبيت دکټی لپاره فرهنگي او تعليمي مؤسسو تاسيس کړی وی. چی تر تولو خطرناکی ده (يونسکو) سازمان دی داسازمان دملل متحد دبنساخو څخه یو بناخ دی چی داسلام او مسلمانانو سره ئی دبنمنی مشهوره ده او دانکار وړنده. کله چی ددی سازمان آمير دسنگال هیواد یو مسلمان تن د (مصطفی ابو) په نامه سو ده لټه وکړه چی عمومي تعادل رامنځته کړی او داسلام او مسلمانانو مصالح بشپړ کړی نو سمدلاسه ئی ددندی څخه ایسته کړی پر

خای ئی یو صلیبی کس د اسپانیا هیواد خخه وگماری ددغه سازمان د فعالیتو خخه یو دادی چی په درس خایو کی خپل پلنونه تپی او پر ټولو بنسټونو مرکزو باندی خپل فکرونه طپی او هره درسگاه چی ددوی اصول نه و منی دوی ئی په رسمیت نه پیژنی. له بده مرغه یو سازمان چی په بنکاره د اسلام نوم باندی یادیری او د اسلامی کانفرانس د سازمان یو بناخ هم گڼل کیږی یو بل سازمان دی چی دیونسکو په وړاندی ئی سقوط کړی دی او نه دی توانیدلی چی خپل پلان جوړ کړی او د مسلمانانو فکر او هیلې پوره کړی.

د ټولنیزو رابطو او مطبوعاتو پر وسائلو

باندی برلاسی

د سیاست خلگ، استراژیکی مطالعی او مطبوعاتی علانونه سره دبیلو، بیلو وسائلو په هر دولت کی دیوه څلرم قوت په بڼه شتون لری یعنی دمقننی، اجرائی او قضائی قوی خخه علاوه د اعلامیې قوه هم شتون لری. ځینی په دی آند دی چی د اعلامیې (مطبوعاتو) قوه دهغه نورو درو قوو په پرتله زیاته زوروره او مهم ده. ځینو بیا تردی هم زیاتوب کړی دی او وواپی: د اعلامیې قوه تر ټولو لنډه او زوروره قوه ده هر څوک چی دغه قوه په خپل کنټرول کی راولی یقینی خبره ده چی هغه نوری دری قوی به ئی هم په کنټرول کی وی څنگه چی ئی خوبه سی په هغه ډول به خپل اهداف سره ته رسوی. له دی امله ددغه قوی تاءثیر او نفوذ دخلگو په منځ کی څرگند سوی دی. او غریبانو هم

په پوره زور سره دنوو وتلو مطبوعاتو په مت خپل فکرونه او نظريات په دريمه نړۍ کې تپلی دی. او اسلامي ډيوه نئې تاريخه کړې ده. دخپلو مطبوعات په لړ کې نئ دليدلو، اوريدلو او لوستلو خپروني بابري کړې دي تر څو اسلامي پچيان داسلام څخه ليري کړي او دخپلو نظرياتو څخه نئ عيار کړي. کينه لرونکي غربيانو يوځي پردي بسنه نده کړې چې خپلو هيوادو څخه اسلام ليري کړي بلکې داکار نئ و اسلامي هيوادو ده هم رانقل کړې دي. بلي: دمطبوعاتو مسائل په ذهنونو او فکرونو کې دمدرسو او بنوونځيانو په پرتله زيات مؤثر او خطرناک دي. ځکه مدرسي او بنوونځيانو ته يواځي شاگردان، نوي ځوانان او متعلمين ورځي يواځي پردوي اثر کوي او مطبوعات يو داسي آله دي چې دتلويزون، کتاب او ورځپاڼې، سينم، راډيو او مجلو څخه جوړه ده ددغه آلي څخه ټولي ټولني يعني لوي او کوچني، نر او بنځه، ځوان او سپين ږيري، شتمن او ناداره پوه او ناپوه ټوله تر تاء ثير لاندې راځي. دغه وسائل دخپل ارزښت سره چې تر خپل لاس لاندې راولي گويا دټولي ټولني فکرونه نئ بيمه کړل. کولای سي چې دجامعي لپاره ديوي مفکوري دفاع وکړي او يا بله مفکوره وغندي پرته ددي چې حق او باطل نئ په نظر کې ونيسي دمطبوعاتو دپورتنې اهميت په نظر کې نيولو سره صليبيانو او صهونيستانو دنشر او اعلان ټول وسائل مستخر کړي دي او دخپلو شومو اهدافو دپوره کولو لپاره کټه ځني اخلي سره ددي چې ټوله خلگ يعني ځوانان او سپين ږيري، نر او بنځي، لويان او کوچنيان نئ دمطبوعاتو يعني سينما، تلويزون،

راديو څخه متاثره سوي دي دنوموړو كسانو په اخلاقو او رويو كې هم توپير پيدا سوي دي. سينما او تلويزن په رزلو او بي حيا خپرونو سره خلك گناه ته تشويق كړي دي. بدكارونه ئي قهرمانې معرفي كړي دي او ددي بدكارو كړونكي ئي قهرمانان معرفي كړي دي. په مصر او نورو اسلامي بناړو كې مسلمانانو دهنر مندانو، نساكونكو، تلويزونونو، سينما او تياترو دفتنه اچونكو او خرابونكو اعمالو څخه په شكاييت دي ځكه ځوانان دفساد دناوړه اخلاقو ولوري ته بيايي چې داسلام، دود او عزت څخه ډير ليري دي، كوم څه چې دتلويزون او سينما يا دنورو مطبوعاتو پر مخ بنكاره كيږي دحيا او فت پرته دناوړو فكرونو په ملنه داسي څه خپروي چې منكر ته نيك كار وائي او نيك كار ته منكر وائي. داسي ډيري نوري مسائل داسلامي هيوادو په مطبوعاتو كې تر سترگو كيږي دا ټوله دفكري جگړې څرگندونه كوي او دصلبيت او يهوديت داهدافو لپاره مسخر سوي دي په تاء سف سره بايد ووايم چې داسلامي عقيدې رينستني پيروان په ډيرو ځايو كښي نه ترسترگو كيږي او نه هيڅ ځاي داسي سپيڅلي څوك لرو چې دمطبوعاتو لپاره دي داسلام دپوره اصولو په نظر كې نيولو سره يو څوك مؤظف كړي. بلكي سمدلاسه وينو چې مسؤلين، مديران او حتى جوړونكي ددغه وسائلو بي دينه سيكولران دي په ټولو كارو كې ددښمن داستعمار لاس دي. داسي مطبوعات چې داسلامي فكرونو ممثل وي او دخپل اسلامي ټولني دمصالحو لپاره هڅي كوي لومړي خو شتون نه لري كوي نو ډير كمزوري او

ظعیف دی. دپیآوری کولو او پرمختگ هیله ئی لرم الله ﷺ دی ئی مرسته وکری.

داسلامی پاڅون دمشرانو ترورول

دغه شیطانی او ناخوانه طریقه دقدامت له پلوه ډیره پخوانی سابقه لری. چی دهری طبقی دمشرانو لخوا دخدایي دعوت کونکو پر ضد باندي جوړیږی. هیڅ پیغمبر دپیغمبرانو خڅه ندی پاته سوی چی ظالمانو دهغه ترورولو او بدنامه کولو لپاره په ټولو امکاناتو هڅی نوی کړی. دهر پیغمبر پر ضد به داسی خلگ وه چی خلگ به ئی ځنی متنعر کول او په بدو صفتو به ئی معرفی کاوه او ډیر بد تورونه به ئی پر تړل الله ﷺ ددی بد سلوک داشاره کولو په موخه فرمائی:

کذالك ما اتى الذين من قبلهم من رسول الا قالوا ساحر او مجنون.

ژباړه: داسی خلگ تر دوی مخکی ندی راغلی دهیڅ پیغمبر مگر دوی به ورته ویل دا ساحر دی یا به ئی ورته ویل دالیونی دی. یقینی خبره ده چی فکری جگړی داسلام پر ضد پیل سوی ده او زیات تاءثیر لرونکی رویه چی دوی غوره کړی ده داسلامی پاڅون په وړاندی ددینی، اجتماعی او مخورو مشرانو ترورول دی او داسلامی پاڅون تخریبول دی کله چی دبنمنان ولیدل چی داسلامی ارزښتونو دساتلو او دخپل اسلامی ملت دمقدساتو ددفاع لپاره اسلامی علما او مشران دژوند تروروستی سلگی پوری ولاړ دی. نو له

دی امله ئی دخلگو خخه ددوی دلیری کول لپاره ئی ددوی دشخصیت دبدنامه کولو لپاره لاس په کار سول او دخانه ئی پر دوی باندى درواغ پیل کړه. تر اوسه پوری داسلامی علماؤ او اسلامی تحریک دبدنامه کولو لپاره سیکولران هغه درواغ تکراروی. چی دعلماء دامریکا کوداگیان دی او دودى، ترقی او ازادی مخه نیسی ..... !!! لکه پر (سید قطب شهید) باندى توروته تړل چی نوموړی دالله ﷺ دنومونو او صفتونو خخه منکر دی او حال داچی دابیخی درواغ وه او نوموړی عالم دخدای ﷺ دنومونو او صفتونو خخه هیخ منکر نوو بلکی یو مخور پر دین مین عالم وو ددوی دا تور د عنکبوت (جولا) دکور په خیر دی اونوموړی ددی تور خخه داسی پاک دی لکه چی دیوسف الکلیله دوینو خخه مبری وو هر خوک چی دسید قطب کتابونه مطالعه کړی ددی خبری بطلان به ډیر بڼه ورته بنکاره سی. یوبل نیژدی او بنکاره مثال چی پر ویلو ئی بسنه کوم شهید عبدالله عزام دی چی ټوله عمر ئی په ټوله مال او اولاد سره دالله ﷺ په لاه کی جهاد کولو ته او پر مټکه باندى دقرآنی شریعت دپلی کولو لپاره وقف کړی وه دغه زما دده په وړاندی گمان دی چی دی په تمامه معنی ریښتنی دی او که دی هم ریښتنی نه سی نو هیخ خوک به دخدای ﷺ په دربار کی تزکیه ترلاسه نه کړی. مگر دی ټولو سره، سره بیا هم الله ﷺ دی پرده رحمت وکړی تهمت او تور خخه نه دی خلاص او ویل کیږی چی بساغلی عزام دطاغوت په خدمت کی قرار لری دجهاد او مجاهدینو په سلاح کارونه کوی دشهدت تر وخته پوری نه وو خلاص، کله چی دشهید سونو دده مقام،

اخلاص او ریښتني جهاد خلگو ته ښکاره سو، ځکه ددښمن تاوان دیوه لږ تاوان پرته دته نه دی رسیدلی داسی لوره درجه ریښتني بنده گان تر لاسه کوی. په همدی ترتیب هر ځای هر چیری مخلصین او علما بدنامه کیږی. کله چی دغریبان دغه شیطانی رویه دناکامی سره مخ سوه نو دستی ئی دداسی مشرانو او علماؤ په نیولو، بندیانولو او وژولو پیل وکړی لکه شیخ محمد یاسین دحماس گوند رهبر، نجم الدین اربکان او داسی نور په سلهاو وشران او علما نیول سوی دی. همدا ډول امام حسین البنا، عبدالله عزام، استاد نیازی. استاذ احمدزی. انجنر حبیب الرحمان، ډاکتر عمر، ډاکتر صحبی الصالح او داسلامی پاڅون ټوله مشران په یوه ډول نه په یو ډول شهیدان سوی دی. دښک پرته په اوسنی حالت کی اسلامی قیادت په نښه سوی دی. او اسلامی ملت دحیرانتیا او تذلل په شیله کی بند پاته دی هیڅوک نسی پیدا کولای چی دفاع ئی وکړی ددښمنانان دومری دیر دی نه بوهیږی چی دچا دفاع وکړی، ددوی دین ورروښانه کړی، ددوی غصب سوی حقوق دی ورواخلي، ډیری بی پناه یتیمان ودښمن ته ناری وهی، په خپل دین ناخبره پاتیري، مجاهدین چی دحق په لاره کی زیار او ددنیا او اخرت دنیکمرغی لاره لټوی بدنامیږی. په داسی صورت کی چی خدای مکره ددښمنانو لخوا ئی عملی کارونه بند سی. دښک پرته دحقایقو پر مخ پرده غوریدلی ده. اسلامی نښی او معلم خاموشه شوی دی اسلامی قیادت دناپوهانو په لاس کی اخیستی دی، په هره موضوع کی دعلم پرته فتوی ورکوی چی هم خپله ځان

گمراه ڪري او هم نور گمراهان ڪري لڪه چي داموضوع په حديث كي درسول
الله ﷺ بيان سوي ده چي فرمائي:

ان الله لا يقبض العلم انتزاعاً ينتزعه من العباد ولكن يقبض العلم يقبض العلماء حتى
اذلم يبق عالماً اتخذ الناس رؤساً جهالاً فسئلوا افا فتوا بغير علم فضلوا و اضلوا.

ژباړه: بيشكه الله ﷺ دبنده گانو له منحه خخه علم نه وړي چي ددوي خخه دي
علم بوزي مگر علما علم بيبي تر داسي بريده چي عالم به پاته نسي خلگ به
ناپوهان اميران ڪري او پوښتني به ئي نورو به فتوا وركوي دپوهي پرته ځان
به هم گمراه كوي نور به هم گمراه كوي. ديا دوني وړ ده چي دښمنان هر وخت
مختلفي دسيسي داسلام لمنحه وړولو لپاره جوړوي مگر كار به ئي جوړ نسي
ځكه الله ﷺ فرمائي:

انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون.

ژباړه: پيشكه موږ قرآن نازل ڪري دي او موږ ئي خامخا ساتونكي يو. يوه
نمونه دخدايي ساتنه كوي لوي ميړني خلگ دي چي دقرآن عاملان او
ساتونكي دي لڪه چي په حديث كي راغلي دي: ان الله يبعث لهذه الامة على
راس كل مائة سنة من يجد دلها دينها. ژباړه: بيشكه الله ﷺ ددي امت لپاره
دهرو سلو كالو پر سر يو داسي څوك پيدا كوي چي دين ورنوي ڪري. په بل
ځاي كي فرمائي:

يحمل هذا العلم من كل خلف عدو له ينفون عنه تحريف الغالين وانتحال المبطلين
وتاء ويل الجاهلين.

ژباړه: (په هر راتلونکي نسل کې) به يو څوک وي چې دغه علم (کتاب او سنت) به وړي تر دښمن ورسته د تيري کونکي تحريف (لاس وهنه)، د باطلو خلگو درواغ تړل او دناپوهو خلگو تاء ويل به لمنځه وړي.

درېښتنی قیادت پر ځای بل قیادت جوړول

دا بحث په حقیقت کې د تیر بحث نتیجه او پایلی دی یعنی کله چې دښمنانو درېښتنی قیادت قائدین یا بدنام کړل او یائی ترور کړل او د خلگو په وړاندې ئی بدنام کړل نو دوی سمدلاسه یو بل ناوړه او جعلی قیادت منځته راوړي. چې په اسلامی هیوادو کې خپل ماء موریت په بهیر کې غربی مفکوره خپروی او د غربیانو ملاتړ او ستاینه په غاړه اخلی او خلگ د غربیانو و خواته تشویقوی. د دغه قیادت جوړونی پر ژه چې د سیاست، اقتصاد، فرهنگ او تربیت لپاره ئی پورته کوی کله ئی په غربی پوهنځیانو کې تر سره کوی لکه امریکا، فرانسه، برتانییا، المان او داسی نور صلیبی هیوادونه او کله ئی په محلی پوهنځیانو کې تر سره کوی. چې د غرب لخوا تاء سیس سوی وی. او د کار لپاره د اسلامی هیوادو تخریب کاره خلگ گماری. هیڅ فرق نه لری چې دغه مصنوعی قیادت په محلی شکله په اسلامی هیوادو کې جوړ سی او که په خارج په کفری هیواد کې جوړ سی. ځکه دوی چې کوم مصنوعی قیادت جوړوی د قائد، معلم، ژورنالیست، دیوفن متخصص او یا دنظامی چارو د متخصص په نامه جوړوی خپل هیواد ته استوی د سیاست د نا فزیدو

تولی ستونزی پر خپله غاړه اخلي دخپلو غربي بادارانو او استاذانو دفکرونو دخپراوي لپاره کار کوي او دهغو دفکرونو څخه دفاع کوي. داسی ډیر قیادتونه سته چی شک او ترد دلمنځه وړی. لکه (طه حسین) چی غریبانو موتی لقبونه ورکړی دی نوموړی دغربي او سیکولر فکرونو دخپرولو لپاره دتراش په څیر کار کاوه. او ده ته ئی دمکافاتو په ډلو په دولت کی لوړی چوکی ورکړی دی لکه دمعارف وزارت دادبیاتو دپوهنځی مدیریت او داسی چی داسلام دثوابتو څخه دا انکار او دغربي مفکورو دخپرولو لپاره په مصر او نورو ځایو کی په اخلاص کار کاوه یوه ډله خلگ چی په اسلامی حقیقت نه پوهیده دده دعوت او غولیده او دده دعوت ئی دتمدن دویار په نامه قبول کړی عاجبه خولاداده چی تر نن ورځی پوری نوموړی ځینی مریدان او ملاتړی لری. په مصر او ځینو نورو عربی هیوادو کی دومره کلو په تیریدو سره بیا هم دده زارپه آثارو او کتابو دچاپیدو لپاره اقدامات سوی دی. په دی ترتیب یوه ډله خلگ دغربي مفکورو دتعقیب په موخه په پاکستان کی واک ته رسیدلی دی. ترکی، امین، نجیب او کارمل دروسانو جوړسوی خلگ وه چی دافغانی مات عقیدي لمنځه وړولو لپاره په افغانستان کی یو په بل پسې واک ته رسیدلی دی. (میثل عفلق) یوازی کس وو چی دغریبانو لخوا جوړسوی وودبعث دگوند په نامه ئی دغریبانو دنظریاتو بیانونو لپاره په سوریه او عراق کی استخدام سوی وو. همدا ډول جمال عبدالناصر دغریبانو گوډاگی وو چی په مصر او عربی هیوادو کی ئی ددښمنی سیاست پلی کړی. نجیب

محفوظ يو بل تن دی چي دناورہ ادبیاتو په متائی داسلام ضد فکرو ته وده ورکړی ده. داسی ډیر کسان سته چي دغریبانو لخوا متاء تیره سوی دی او دهغوی لپاره کار کوی، په ډیر کم پیمانہ به داسی څوک پیدا کيږي چي په غرب کی ئی زده کړي کړي وی او یا ئی دغرب په محلی پوهنځیانو کی زده کړي وی مگر دهغوی څخه دی نه وی متاء تره سوی. لکه: سید قطب او محمد عبداللہ رحمت اللہ علیہا. او داسی نور لوړ شخصیتونه چي دالله ﷻ په لطف سره نه یواځی چي دهغوی د فکرو څخه نه دی متاء تره سوی بلکی خپل ریښتني عقیدي او خپل اسلامي ته ئی رغنده خدمتونه کړي دی.

پر اجتماعي ژوند باندي جگړه او دښځي دازادي پر قضیي باندي ترکیز

حقیقت دادی چي داسلامي ټولنی توپیر دنورو څخه په اخلاقو، عاداتو، عقیدو او بالآخره په وگړیزو او ټولنیزو رابطو کی دی. الهی دښمنان چي داسلام او خصوصاً دمسلمانانو سره کینه او رخه لری او دمسلمانانو پر خصوصیاتو او عقیدو باندي جگړه کوی نو دوی دمسلمانانو وسلوک، رویو او اخلاقو بدلون ته په سرلیک کی ځای ورکړی دی. کله چي دوی ددی جگړي داوړبولو اراده وکړه نو پیل کی ئی هغه سلوک، اخلاق او عاداتو ته تغیر ورکړی چي داسلام دسپيڅلی دین څخه چنل سوی وه، په ډیره چټکی سره پتمنو عادتونو او تقلیدونه ددغت سره مل وه. غریبانو دناورہ اخلاقو وواکمنی ته ئی ځای

خالی ڪري. برابر خبره دي چي دغه حاکمیت په فکر کی وی، په جامه او لباس کی وی او په بل ټولنیز عادت کی وی. لکه دواډه کولو دود، په ملی رابط، تفریحی کارونه لکه ورزش او داسی نور. دوی غواړی چي دمینی موضوع په پوره ډول دغریبانو په خیر ڪړی یعنی باید یو ځوان اجازه ولری چي دیوی پیغلی سره مینه وکړی دمینی په جریان کی هر ځای او هر وخت چي ددوی زړه سی کولای سی چي خلوت سره وکړی. او پریوه بستره بیده او په ورځو او میاشتو دموانعو پرته دتفریح په موخه سیاحت وکړی. دواډه او نگاه مراسم چي په دین کی دانسانی پت او احترام سره برابر دی دوی غوښتل چي دغربی دود سره ئی برابر ڪړی او کورنی یو دبل سره لیری ڪړی نوره نو دقرابت، پلاروالی، خسروالی، وروروالی او زوموالی احترام به دژوند په قاموس کی نه وی. همدا ډول دورزش په ډگر کی چي داسلام له نظره دقوت او دمومنانو په منځ کی ددوستی وسیله ده او دقوت دپیدا کولو په صورت کی دالله ﷺ رضا او محبت دلکه چي رسول الله ﷺ فرمائی:

المؤمن القوی خیر واجب الی الله من المؤمن الضعیف وفی کله خیر رواه مسلم.
ژباړه: قوت من مؤمن خیر او محبوب دالله ﷺ په وړاندی دکمزوری اوناتوانه مؤمن او خیر په دواړو کی سته. نو باید دمؤمن دورزش باید هدف دمؤمنانو په منځ کی دوستی او مینه وی. خو غریبان ددغه کار په اوږدو کی ودغه تگ لاری ته تغیر ورکوی او ورزش یواځی دمسلمانانو لپاره دوخت ضائع کیدل وگرځوی او دبد اخلاقی او فساد وسیله ئی وگرځوی دوی غواړی چي ددی

لاری دمسلمانانو لاس او پښی وتری او اسلام چپه کړی. له بده مرغه ددوی دغه هدف تر ډیره بریده رسیدلی دی ډیر ځوانان، سپین پیری او ښځی د ورزش له لای په بداخلاقی اخته سوی دی او اسلامی اخلاق ئی له لاسه ورکړی دی. په ډیرو هیوادو کی د ورزش دکمیته والی لگښت دتعلیمی او صنایعو دبودجی څخه ورکول کیږی آن تر دی چی دودی په موخه ئی مسلحانه پلانونه هم ورته جوړ کړی دی. او یو ورزش کاره د حدیثو او تفسیر تر ښوونکی او تریو مجاهد چی دالله ﷺ په لاره کښی جهاد کوی زیات احترام لری. په دی ترتیب زموږ ژوند ټوله یا کثره برخه په غربی ډول او بنستی ده چی ددین ارزښت او دانسانی ژوند کرامت او شرافت بیخی نه پیژنی.

دښځی دازادی قضیه

د فکری جگړی تر ټولو وسائل توانا وسیله او لنده وسیله چی ژر وهدف ته رسیږی او تر ټولو زیاته خرابوونکی سلاح او تر ټولو زوروره جگړه چی داسلامی ټولنی دغورځولو او داسلامی ټولنی دبنسټ متذلل کولو لپاره تر لاس لاندی نیول سوی ده دښځی موضوع ده چی په داسی بڼه ئی رامخته کړی ده چی گویا اسلام دښځی په حقوقو کی ظلم کړی دی. او حقوق ئی تر پښو لاندی کړی دی دازادی او په ټولنه کی د فکر او رایې ورکولو څخه بی برخه سوی دی. ددوی دغه درواغجنه دعوه دقانونی دلیل پر بنسټ نه ده ولاړه. دصلیبی رخی او یهودی چل څخه پرته بل چل نسته. صلیبان او یهودیان چی

د اسلام په وړاندې دهر ډول تور څخه مخ نه اړوي په بشریت کې د تاریخ په اوږدو کې راسی دین او شریعت د اسلام او اسلامی ټولنی په څیر نه دی بنسکاره سوی چی بنسختی ته ئی داسی بنساخته حقوق ورکړی وی چی دهره پلوه دی ئی ټول حقوق پکښی ساتل سوی وی.

د اسلام سپیڅلی دین په پوره تمامیت سره د بنسختی لپاره د ملک او تصرف ددی په ټولو مملوکاتو کې ورکړی دی او ددی شخصیت ئی د ټولو تصرفاتو او حقوقو د اهلیت څخه برخمن گرځوی دی الله ﷻ فرمائی:

رجال نصیب مماکتسبواولنساء نصیب مماکتسبن. (سورة نساء (۳۲))

ژباړه: نو لره هغه څه کی ونډه سته چی لاسته ئی راوړی دی او بنسختو لره په هغه څه کی ونډه سته چی دوی لاسته راوړی دی. همدا ډول اسلام و بنسختو ته په عادلانه ډول حقوق ورکړی دی. لکه څرنګه چی ئی نارینو ته ورکړی دی په هغه ډول د بنسختو و حقوقو ته هم قائل دی ددی پرته چی ډیروالی او لږوالی ته نظر و سی. ځکه الله ﷻ فرمائی:

رجال نصیب مما ترک الوالدان والا اقربون وللنساء نصیب مما ترک الوالدان والا اقربون مما قلّ منه او کثر نصیباً مضروراً ط (سورة نساء - ۷)

ژباړه: نارینو برخه ده هغه مال ک'چ' دمور او پلار قریبانو څخه ئی پاته سوی وی او بنسختو ته برخه ده په هغه مال کی چی ددی دمور او پلار د قریبانو څخه پاته سوی وی. لږ وی که ډیر وی هر یوه ته ټاکلی برخه ده. علوه پر دی اسلام و بنسختی ته نظر بنسکاره کولو او رایې ورکولو حق ورکړی دی او دی ته ئی

صلاحیت ورکری چي دامام په ټاکلو د اعتماد يا مخالفت رايه روکړي او دنارينو په خير دژوند سره نوشت وټاکي. داموضوع ثابتته ده ځکه کله چي عبدالرحمن بن عوف رضي الله عنه د شپږ نفری کميسون رئیس وټاکل سو وروسته تردی چي امر المؤمنین حضرت عمر رضي الله عنه شهيد سو نو دټولو خلگو څخه يي يعنی نرو او بنحو، ځوانانو او سپين ږيرو څخه ټول پوښتنه وکړه، کور په کور درايو ټولو لپاره وگرځيدی. چي دالوی مسؤليت دامير المؤمنین عمر رضي الله عنه تر شهادت وروسته چاته ورکول کيږي؟ ددې ترڅمگ داسلام دين وبنځي دزده کړي حق ورکړي دی چي په ډير احاديثو او رواياتو ثابت دی همدا ډول که فقه ته وگورو ويلای سو چي دامهات المؤمنین عائشي رضي الله عنها او نورو څخه زيات شمير حديثونه نقل سوي دی. داټولي خبري دبنځي دمقام درنښت انځوروی. داسي نو دبنځي ددرنښته په اړه ډير مثالونه سته چي دټولو بيانول په دی ځای کي شونی نه دی. لدی امله په دغه پيمانه بسنه کوم او اصل موضوع ته راحم چي دبنځي دقضیې څخه عبارت ده او ددې موضوع عنوان ورته خاص سوی دی. کوم کسان چي دبنځي گران عزت ارزانه کوی چي اسلام ورکړي دی هغه غربی مشرقين او يو شمير مسلمانان دی چي داسلامي شريعت څخه هيڅ دپوهی برخه نه لری او دغربيانو دلاس آلی دی. تر ټولو لوی جفائي دمحمدي سپيڅلی شريعت سره کړي ده او دخپلو ب'پنښته ادعاؤ په لور کښی وائی چي اسلام ده بنځي سره تيري کړي دی قرآن کریم بنحو ته لږ حقوق وکړي دی او دنارينه و سره ئی برابر حقوق نه دی وروکړي او بنځي ته ئی دميراث او

شاهدی په ټالو کبښی دنارینه نینمائی حق ورکړی دی. نارینه ته ئی تریوه
 ښځی پلا دنورو ښځو دواده حق ورکړی دی ښځه داسی نه ده په همدی ډول
 مستشیریقین په سلهاوو دا وی دښځی دازادی په چوکاټ کبښی کوی ددوی
 په آند موږ دښځو غصب سوی حقوق ورکوی او مرستی ورسره کوی ځینی
 دغرب گوډاگی مسلمانان ئی داسی دعوی تاپئه کوی لومړی کس چی ددی
 دعوی بیرغ ئی ورپاوه او دمسلمانانو دښارو په منع کبښی ئی ددی لوی
 فتحی تخم وکړی ځوان مصری قاسم (امین) ووهه غربیانو دده دلیاقت او
 ذقاوت په نظر کبښی نیولو سره فوق العاده تعلیمی برس ورکړی او دفرانسی
 په پوهنځیو کبښی دده کړی وکړی دفرانسی څخه بیرته ستنیدو وروسته په
 سیمه کبښی ئی دغرب تبلیغاتو ډول او سرنا پیل کړل او دیوه لاس پر نام مرئی
 په حیکرئی دیهودی او نصرانی بادارانو په ژغ سره ئی ودی ناوړه کارته
 اراده وکړه او دفرانسی څخه تر بیرته ستنیدو وروسته دغه کار رسماً پیل
 کړی او دین کتب ئی دښځی دازادی په نامه ولیکی ورسته ئی دنوی ښځی په
 نامه ئی بل کتاب ولیکی چی وهغه کار ته ئی نقویت وروبخښه وروسته دغه
 کار کرغیږنی اغیزی وکړی او په مصری ټولنه کبښی ئی ځینی ملاتړ پیدا کړل.
 لومړنی ښځه چی دغه دعفت او شرف ضد دعوت ئی ومانه هادی شعراوی وه
 چی دهغه ښځو مصری مدوی او بیله حجابه وی لیدنی ئی ورسره کرلی اودنر
 اوبښځو گډو مجلسو ته حاضری دنر او دښځی انسانی او اسلامی کرامت ئی
 تر پښو لاندی کړی او پرده کول چی دعربو ارزښتمند عادت وو په وحشانه

ڊول ٿي و غور ڄول ديا دوني وڙده چي دغريبانو دغه لسي ڪرغيرني او ناوري ڪرني هرڄومره چي ڊيريڙي او ڄيني سست عنصري مسلمانان هم ورسره مله وي ڄاي نه نيسي ڄڪه دمسلمانان بنڄه مظلومه او محرومه نه ده چي دمرسته ڪونڪي لته دي وڪري اسلام ٿي ڊير لڙحق هم نه پريڻسي چي دالته پسي وڪري او مبارزه دي پسي وڪري مسلمانن بنڄي داھانت او استعباد شڪنجه نه ده ليدلي او نه ٿي پيڙني چي دجهاليت ددوري بنڄو او معاصرو بنڄو ليدلي دي په همدی ڊول ددغه موضوع پر ڄرگندولو او ڄنگوالي باندي منافتنه ڪول ته غوارم ڄڪه ٽول پوهيڙي چي دنڄي قضيه ددوي داساسي اهدافو پاي نري بلڪه ددوي هدف دٽولو اسلامي اخلاقو لمنڄه وڙل دي داسلامي ارزڻتونو نڙول دي او مسلمان امت درذالت او فساد به گرداب ڪڻسي غور ڄول دي دوي غواڙي چي مسلماننه بنڄه دغربي بنڄي په ڄير دخپلو محرومو حقوقو ڄنجه بي برخي ڪري او هرڄوڪ ددي بي اجازي گته ڄني واخلی او ديوه سامان په ميڪر ٿي دبي پوائی وبازار ته و غور ڄوي هغه ناپوه دعوت چي دنڄي دازادي په پوڻس ڪڻسي مطرح سويدي دڊيروي مرحلو ڊول، ڊول مزاهرو او اهدافو ڪرونڪي دي چي په لنڊ ڊول عبارت دي له:

دنبځي حجاب ليري كول

يقيني خبره ده چي اسلامي شركت دمتواتر حديشو په رڼا كښي وښځو ته حجاب امر كړي دي او لارښوونه ئي كړي ده چي ښځي بايد خپلي ښكلاوي و شرعي معارمو پرته بل چاته ښكاره نه كړي لكه چي الله ﷻ فرمائي:

(يا ايها النبي قل لازلواجك وبناتك ونساء المؤمنين به نين عليمن من جلايمين ذالك ادنان يعرفن فلا يؤذين وكان الله عفورا رحيماً)

ژباړه: اي پيغمبره خپلو ميرمنو، لويو، او دمسلمانانو ښځو ته ووايه پورني پر خپلو ځانونو راكش كړي دالږ هغه كار دي چي دوي دپيژندل سي او ضرورنه رسوي الله ﷻ بڅښوونكي او رحم لرونكي دي. اسلامي حجاب او پراح يو لړني چي ښځه دسره څخه تر پښو پوري پته وي دا يو داسي ښكاره كوونكي او شعار دي چي په مټ ئي مسلماني ښځي دنورو ناوړه ښځو څخه بيليري ځكه الله ﷻ فرمائي:

قل للمؤمنت يغضض من ابصارهن ويصفظن فروجن ولاينبدين رينقن الا ماظهر منها وليضربن بضمو هن على جيوبهن ولايدينزينتتهن الا بعولتهن او ابائهن او ابااء بعولهن.

ژباړه: ووايي منافقو ښځو ته او هواداري دليدلو څخه خپلي سترگي پټي كړي پاك لمني اوسي دا اړتيا دځايو پرته خپلي ښكلاوي مه ښكاره كوي په خپلو سينو پورني راكش كړي دمړو، پلرو، خسرانو پرته بل چاته خپل زينت مه ښكاره كوي. دپورتنيو نصوصو او نورو پاټه نصوصو پر بنسټ چي دغه

بنسټيز اسلامي شعار تائدوی دشتون سره ئی قاسم امین تری منکر دی ټول هغه نصوص نفی کوی چی دښخی حجاب تری ثابتیری او په بی حیایی ډول سره وائی چی مسلمانانو دنورو خلگو دپیژندلو څخه وروسته دحجاب په مسله پوه سول او تر خوبونوی وروسته ئی په خپل ژوند کښی ئی عملاً پلی کړل وروسته ئی ددینی مسائل یو جزوگانه او سره ددی چی حجاب مسئله ددین سره هیڅ اړه نه لری او حجاب یواځی دپیغمبر ﷺ دښځو لپاره وو نه دنورو ښځو په اړه نوموړی په خپل کتاب (دښځی ازادی) کی وائی کوم حجاب چی په اسلام کښی راغلی دی یواځی درسول الله ﷺ دښځو لپاره دی که چیری په سرعت کښی نه کی پیدا چی داسی حجاب تری ثابت سی لکه اوس چی ئی ځنی مسلمانان کوی ریښتیانی خبره داده چی حجاب کول دود په ډول پاته سوی دی او مسلمان ملتو دگډیدو وروسته دیو نیک عدد په بڼه پاته سوی ده دده په آند اسلامی حجاب دښځی پر فطری ازادی قید لگولی دی میړه او ښځه بامؤدبانه او مناسب ژوند دنعمت څخه ئی برخی کول دی نوموړی کتاب کښی دعین مطلب دڅرگندتیا په موخه وائی: هغه تاوانونه چی داسلامی حجاب څخه ریری دښځه فطری ازادی تر پښو لاندی کول دی او دښځی دتربیی جیلو نیول دی دشهرت زیاتول دی چی له امله ئی زنا منځ ته راځی اولس نو دهدی شعاراوی دفاسدونکی یا زیوو صحنی پیل لیږی کله چی دا د (۱۹۲۳م) کال دروم دښځو دیوی غونډی څخه راستانه سول دی دخپل ملگری سزا سره مل اسلامی حجاب پر مخکه وغورځاوه او عامو

خلگو په وړاندې و خپل دافت او اسلامي حجاب پر ضد باندې ئې توطيو چې مشري ئې سعد زغلول په غاړه درلودل تريو بريده مخ په وړاندې ولاړل او په دې لار کښې زياتې ښځې دنيل دودانې په وړاندې څرگندې سوي او اسلامي حجاب ئې پر مخکې وغورځاوه او دپترولو په پائلو سره ئې اسلامي حجاب او جای سوځلی او په يوه اوازي ناري کرلي چې ښځه ازاده سول. په همدې ترتيب زيات شمير چلونه او دسيسې په اسلامي نړي کښې وشيندل سوي او داسلامي نړي دپوهنځيو ريسانو حجاب کونکو پيغلانو په پوهنځيانو کښې دنه شتون دغونه پورته کرل چې بلکي ئې په اسلامي هيوادونو کښې لکه مصر، المغرب، تونس، کويټ او ځينو نورو کښې ترسترگو کيږي.

وگړو زده کړو ته بلنه

داسلام مبلين دين ديو وانتعي دين په عنوان په ښکاره چې هر څومره يوه ټولنه ولورواخلاقو، ايمانو او ارمانونو ته رسيږي اړينه ده چې دلارښونو لخوا اداره سي ترڅو ښوونکي وتوانيږي چې ټولنه دمفاسدو څخه وژغوري په همدې لړ کښې داسلام سپيڅلي دفتنو دمخنيوي، شيطان دنفود او داسلامي ادابو اوارزښتونو دساتني په موخه دتورو او ښځو دگډې زده کړې څخه په کلک منع کړي ده مگر غربي گوداگيان په اسلامي جامه ددوي د هوسائي او ارمتيا موجب نه گرځي خلگ ددو جنسو يعني نر او ښځي گډې زده کړې ته رابولي او يو دبل لپاره مزاهمت دژوند په ټولو چارو کښې

غواری. دغه غوښتونکی دغه کار دمدرسی او مکتب څخه پیل لوی او دژوند په ټولو چارو کښی ئی خوشی کوی همدا وجهه ده چی دټولو اسلامی هیوادونو په بنارونو کښی لیدل کیږی چی په ښوونځیانو کښی نر او ښځی یو ځای زده کړی کوی همدا ډول په ټولو دولتی او غیر دولتی ادارو کښی ښځینه ماؤمورینی لیدل کیږی داخلاقو شیرازیو انسانی ارزښتونه لمنځه تللی دی او بشری جامعه دهلاکت په سیند کښی غرقه سویده او اسلامی امت دتور بخت په پرده کښی دسقوط و خواته دحرکت په حال کی دی.

د کور څخه دښځی وتل دکار له پاره

لکه څرگنده په اسلامی شریعت دښځی او لاد دنفقی هڅی او زیار دنارینه پر غاړه پریښی دی دښځی مسؤلیتونه او وضعی ئی معلوم کړی دی او هغه عبارت لدی څخه دی چی ښځه باید دخپل خاوند عزت، ابرو او شرف وساتی دکور سره مرستی وکړی ځانی او روانی ارامتیاوی دده لپاره جوړی کړی خپل اولادونه ددین پر نیکو اخلاقو تربیه کړی او دعزت، کرامت او په مخکی کی دقهرمانی مفهومونه پکښی وکړی نو ددی خبری پر بنسټ باندي دښځی اصلی کار او فعالیت دکور سره مرستی او داوادونو تربیه ده هغه اولادونه چی دساتنی، امانت، دین او داسلامی مقدساتو دفاع پر خپلو اوږو واخلی او ددولت کولو دروند بار پر ځان تپی او دملتونو قیادت دترکی پر لور بیایی

که چیری بنځی دکورنی گرمه فضاء دکار په موخه پریږدی ددی پرورنست په
 څوک پر غاړه اخلی؟ سره ددی چی الله ﷺ فرمائی:
 وفرن فی بیوتکن ولاتبرجن تبرج العاهلیه الاولی)

ژباړه: په خپلو کورو کښی پاته سی او دلومړنی جاهلیت په خیر دخلگو په
 منځ کښی مه څرگندیږی ددی ډیر اهمیت سره سره بیا هم اسلام و بنځی ته
 دارتیا په صورت کښی چی دشرعی اصولو سره برابره وی ددبانندی وتلو منع
 نه کوی په دی شرط چی ددی وتل دفتنی او انصراف سبب نه گرځی داپه هغه
 صورت کی کیدای سی چی بنځه په پوره حجاب کښی دبانندی ووځی او دهغه
 ډول ارزښتونو څخه ځان وساتی چی جنسی اعرایزی تهریکوی او دلاری په
 اوږدو کښی دخلگو سره کډه نسی او ددی لپاره خلگ هیڅ ډول مزاهمت
 ونکړی دا یو ښکاره خبره چی دداسی عمل باید سپری وکړی چی عقل او فکر
 سره برابروی څومره ښه بیان دی هغه چی رسول ﷺ دجهادیه لوری حرکت
 کاوه دخپلو پاکو میرمنو په منځ کښی ئی کوره کشی کوله دهری یووی نوم به
 چی وخاتی هغه به در رسول الله ﷺ سره جهاد ته تلل همدا ډول در رسول الله ﷺ په
 خیر غالباً صحابؤ کرامو ﷺ هم خپلی بنځی بیلولی دپاملرنی وړ ده چی په
 جهاد کښی دبنځو ونډه اخیستل او دکور څخه وتل په پوره ډول داسلامی
 روحی ادابو او اخلاقو سره برابر صورت نیولای سی او دجگړی په ډگر کښی
 ددی دنده دتپیانو درملمنه او پوښتنه ده دهمدی خبری پر بنسټ بانندی زمور
 په دین کښی دنظر زیات پراخوالی سته مگر سرحدونه ئی معلوم دی او دهغه

سرحدونو څخه تيركول وهيچا ته اجازه نسته ددی سره، سره دغرب دعوت كونكى دبنځى دازادى دشعراپه عنوان دبنځى دوتلو او دكورني دندود پريښودو پلان لرى چى په مټ ئى بنځى دنورو په كارو كښى مزاھمت وكړى د شك پرته په اوسنى وخت كى د كوره څخه دبنځو وتل او په پروا ډول په څلورو ديوالو كښى داو لادونو پريښودل په خپل امانت كښى خيانت دى او دكورنى سره خيانت دى ددى خيانت كولو ترڅنگ دخپلو دندو دمستوليتونو دپريښوولو په نتيجه كښى دفاميلى قانون برباديدل دى او دخپلو او لادونو دروزنى، دنظام گډوډيدل دى همدا ډول دفاميل سو كاله ژوند لمنځه وړل دى په هر حال دا ټول هغه وسائل دى چى دمسلمانانو تارك كولو، داسلام دچپه كولو او دټولنيز ژوند دگډوډ كولو لپاره دهغه تگ لارى سره برابر طرح سوى دى چى دځاى او وخت شرايط ئى په نظر كښى نيول سوى دى چى الله ﷻ په خپل كار كښى ډير غالب دى ځكه الله ﷻ فرمائى:

تبلون فى اموالمكم وسعكم وتسمعون من الذين او تواللتاب من قبلتكم من الذين اشركو اذا كثيراً وان تصبرو او تتقوا فان دالك من عزم الامور.

ژباړه: خامخا به ازمسيل كيږى په مادو او ځانو خپلو كښى او تاسو به ډيرى بدى خبرى اورى دهغه كسانو څخه چى ستاسو وړاندې كتاب وړل سوى دى او كه تاسى صبر وكړى او تقوى وكړى نو بيشكه داكار دټينگو كارونو څخه دى په بل ځاى كښى الله ﷻ فرمائى:

ولايزالون يقتلونكم حتى يردوكم من دينكم ان استطاعوا من يرتدد منكم من دينه قيمت وهو كافر فاوليك حبطت اعمالهم فى الدنيا والاخرة واوليك صحاب النار هم فيها خالدون.

ژباړه: او تل به دوى جنگيږي ستاسو سره تر هغه بريده که چيرى دوى دتوانيږي او که ئى څوک ستاسو څخه دخپله دينه ولاړه نومړه سوه او حال داچى دى کافروو اونو هغه کسان دى چى دنيا او اخرت ټول عملونه ئى برباديږي او دغه کسان به دا ورڅښتنان وى او تل به په دى اور کښى وى.

مَشَا

